สรุปผล โครงการ ให้ความรู้แก่นักศึกษา

หัวข้อ เรียนรู้ประเพณี และ วัฒนธรรมล้านนา

ประจำปีการศึกษา 2564

7 กรกฎาคม 2564

ณ ห้องประชุมเวียงพิงค์
กองพัฒนานักศึกษา
แบบ Online

กองพัฒนานักศึกษา สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คำนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา โดยมุ่งหวังเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม ซึ่งได้ดำเนินกิจกรรมสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยบางประเพณีได้หายไป หรือ มีการจัดงานประเพณีน้อยลง สาเหตุประการหนึ่งอันเนื่องมาจากสถาณการณ์ COVID-19 ทำให้คนรุ่นใหม่ ไม่ได้เข้าร่วมงานประเพณีต่าง ๆ จึงทำให้ขาดความสนใจและไม่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว การจัดกิจกรรมนี้ยังเป็นการส่งเสริมในนักศึกษาร่วมกันส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ให้คงอยู่และสืบสานต่อไป

ดังนั้น กองพัฒนานักศึกษา จึงได้กำหนดจัดการอบรมการให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อการเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ประจำปีการศึกษา 2564 โดยมีการเปิดรับนักศึกษาที่สนใจจำนวน 300 คน แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ไม่สามารถจัดอบรมแบบรวมกลุ่มได้ จึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการอบรมเป็นแบบ Online ผ่านโปรแกรม ZOOM

ขอขอบคุณ คณะผู้จัดทำ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลและแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่ช่วยให้เอกสารฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(นายสยาม กันหาลิลา)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
1. สรุปโครงการ (PL09)	1 - 4
2. สรุปผลการประเมิน โครงการให้ความรู้แก่นักศึกษา หัวข้อ เรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา	5 - 21
ภาคผนวก	
1. โครงการให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ เรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ประจำปีการศึกษา 2564 (PL201)	23 - 29
2. กำหนดการอบรม	30
3. คำกล่าวเปิดการอบรม	31
4. เนื้อหาการให้ความรู้	32 - 40
5. แบบทดสอบความรู้	41
6. หนังสือเชิญวิทยากร	42 - 43
7. หนังสือขอบคุณวิทยากร	44

แบบรายงานผลการดำเนินโครงการ

ประเภท โครงการ ( ) งานปกติ (✓) งานพัฒนา

หน่วยงาน กองพัฒนานักศึกษา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

1. โครงการ ให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ เรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา
2. ลักษณะโครงการ ☐ โครงการต่อเนื่อง ☐ โครงการพัฒนางานเดิม ☑ โครงการใหม่
3. ผู้รับผิดชอบโครงการ งานพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ กองพัฒนานักศึกษา
4. ได้รับจัดสรรงบประมาณ - ไม่ใช้งบประมาณ -
5. มีผลการดำเนินโครงการ ดังนี้

☐ ยังไม่เริ่มดำเนินการเนื่องจาก

☐ อยู่ระหว่างดำเนินการ โดยสิ่งที่ได้ดำเนินการแล้ว มีดังนี้

☑ ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ เริ่มต้น .....7 กรกฎาคม 2564... สิ้นสุด... 7 กรกฎาคม 2564.....

2) ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยนับ	แผน	ผล	บรรลุ	ไม่บรรลุ
เชิงปริมาณ :					
- จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	คน	200	288	✓	
เชิงคุณภาพ :					
- นักศึกษาได้รับความรู้ก่อน - หลังการเข้าร่วมอบรม	ไม่น้อยกว่า	80	90	✓	
เชิงเวลา :					
- โครงการแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	วัน	1 วัน	1 วัน	✓	
เชิงต้นทุน :					
– ค่าใช้จ่ายของโครงการเป็นไปตามที่ได้รับอนุมัติ	บาท	0	0	✓	

3) ผลการดำเนินงานที่ได้รับ

ผลผลิต (Output)

นักศึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจ เรื่องประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา

ผลลัพธ์ (Outcome)

นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่นได้

ผลกระทบ (Impact)

นักศึกษามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนาให้อยู่คู่กับสังคม ชุมชน

6. การเบิกจ่ายงบประมาณ

งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบเงินอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	รวม
	ไม่ใช้ งบประมาณ				ไม่ใช้ งบประมาณ

7. ปัญหา / อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

<u>7.1 ปัญหา / อุปสรรค</u> ขาดการวางแผนการทำงาน ทำให้งานเกิดความล่าช้า

<u>7.2 แนวทางการแก้ไข</u> วางแผนการทำงานตามที่กำหนดในแผนงบประมาณไว้ล่วงหน้า โดยจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษาในช่วงไตรมาส ที่ 1 ของปีงบประมาณ

6) ภาพกิจกรรม

อบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ในช่วงสถานการณ์ COVID-19 วันพุธ ที่ 7 กรกฎาคม 2564 ณ ห้องประชุมเวียงพิงค์ กองพัฒนานักศึกษา โดยใช้วิธีการอบรมแบบ Online ผ่านโปรแกรม ZOOM

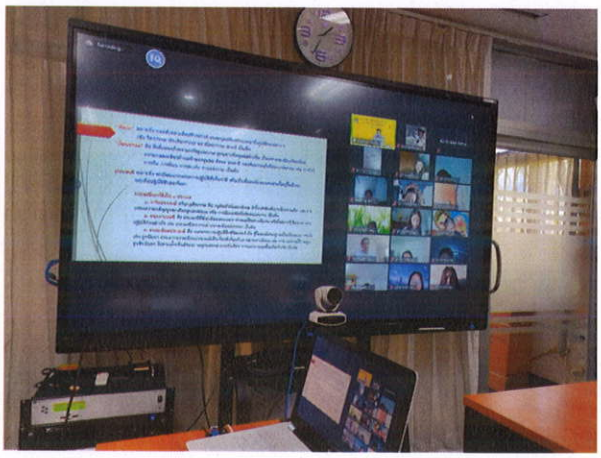

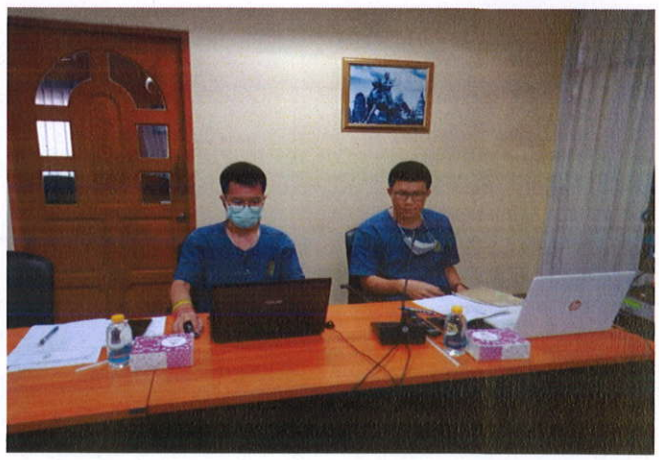

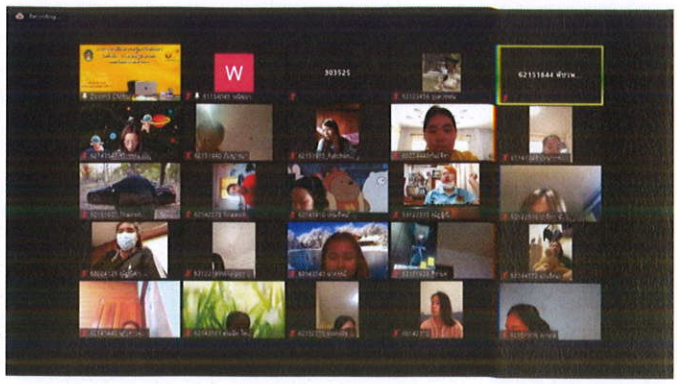

ขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ .....ผู้รับผิดชอบโครงการ/ผู้รายงาน

(นายอำพล เจริญสุข)

วันที่ 20 กรกฎาคม 2564

ลงชื่อ .....หัวหน้าสาขา / หัวหน้างาน

(นายคมสันต์ บังคมเนตร)

หัวหน้างานกิจกรรมและพัฒนานักศึกษา

วันที่ 20 ก.ค. 2564

ลงชื่อ ..... คณบดี / ผอ.สถาบัน สำนัก กอง

(นายสยาม กันหาลิลา)

ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

วันที่ 20 ธ.ค. 2564

สรุปผล

การจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ เรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา

ประจำปีการศึกษา 2564

สำหรับผู้ประเมิน

ข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ เรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา ประจำปีการศึกษา 2564 ในช่วงสถานการณ์ COVID-19 วันพุธ ที่ 7 กรกฎาคม 2564 ณ ห้องประชุมเวียงพิงค์ กองพัฒนานักศึกษา โดยใช้วิธีการอบรมแบบ Online ผ่านโปรแกรม ZOOM นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 288 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

1.1 เพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	50	17.36
หญิง	238	82.64
รวม	**288**	**100**

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน (แยกตามเพศ)

ผลการวิเคราะห์ : จำนวนผู้ตอบแบบประเมิน ร้อยละ 82.64 เป็นนักศึกษาเพศหญิง และร้อยละ 17.36 เป็นนักศึกษาเพศชาย ตามลำดับ

1.2 ชั้นปีที่กำลังศึกษา

ชั้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	0	0
2	2	0.69
3	180	62.50
4	90	31.25
5	7	2.43
นักศึกษาค้างชั้น	9	3.13
รวม	**288**	**100**

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน (แยกตามชั้นปี)

ผลการวิเคราะห์ : จำนวนผู้ตอบแบบประเมิน ร้อยละ 62.50 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3, ร้อยละ 31.25 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4, ร้อยละ 3.13 เป็นนักศึกษาที่ค้างชั้น, ร้อยละ 2.43 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 5 และร้อยละ 0.69 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตามลำดับ

1.3 คณะ

คณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครุศาสตร์	92	31.94
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	114	39.58
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	22	7.64
วิทยาการจัดการ	53	18.40
เทคโนโลยีการเกษตร	1	0.36
วิทยาลัยนานาชาติ	3	1.04
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน	3	1.04
รวม	**288**	**100**

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน (แยกตามคณะที่ศึกษา)

ผลการวิเคราะห์ : จำนวนผู้ตอบแบบประเมิน ร้อยละ 39.58 เป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ร้อยละ 31.94 เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์, ร้อยละ 18.40 เป็นนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ, ร้อยละ 7.64 เป็นนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, ร้อยละ 1.04 เป็นนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติและวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน, และร้อยละ 0.36 เป็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 สรุปผลคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม (Pre-test, Post- test)

2.1 ผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) (10)	ผลคะแนนหลังจัดกิจกรรม (Post-test) (10)	คณะ
1	นายกฤติมา ใจจาง	2	9	ครุศาสตร์
2	นายเจษฎา ยศรุ่งเรือง	4	8	ครุศาสตร์
3	นายไทยรงค์ สวัสดี	5	9	ครุศาสตร์
4	นายธนภูมิ ธานีรัตน์	0	9	ครุศาสตร์
5	นายธีรทัต ใจสุขกาศ	2	9	ครุศาสตร์
6	นายธีระชัย ยศกันโท	0	8	ครุศาสตร์
7	นายนภัทร อ้อยคำ	3	10	ครุศาสตร์
8	นายอธิก สันกลกิจ	3	8	ครุศาสตร์
9	นายภาณุพันธ์ สิงห์สา	5	10	ครุศาสตร์

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) (10)	ผลคะแนนหลังจัดกิจกรรม (Post-test) (10)	คณะ
10	นายศราวุฒิ ใจหมี	3	10	ครุศาสตร์
11	นายเหมันต์ วรรณเจริญ	5	10	ครุศาสตร์
12	นางสาวกนกวรรณ มนัสมโนกุล	2	9	ครุศาสตร์
13	นางสาวกรพินธุ์ กุณะ	4	9	ครุศาสตร์
14	นางสาวกันนิกา จ่ายผัด	4	9	ครุศาสตร์
15	นางสาวเกศกนก ยะพรม	6	9	ครุศาสตร์
16	นางสาวเกษศิรินทร์ บุญเรือง	5	10	ครุศาสตร์
17	นางสาวขวัญจิรา อนันตา	3	10	ครุศาสตร์
18	นางสาวเงิน ลุงเลา	3	10	ครุศาสตร์
19	นางสาวจิรัชญา ทองสุข	4	10	ครุศาสตร์
20	นางสาวจีระภา ครองละเอียด	3	9	ครุศาสตร์
21	นางสาวจุฑาทิพย์ อภิวงค์	6	9	ครุศาสตร์
22	นางสาวจุฑามณี คงเจริญ	1	10	ครุศาสตร์
23	นางสาวฉวีวรรณ สรรพยาบรรพต	4	8	ครุศาสตร์
24	นางสาวชนภรณ์ คำปาละ	3	10	ครุศาสตร์
25	นางสาวชนาพร ดอนใจ	3	9	ครุศาสตร์
26	นางสาวชลิตา ปิงต๊ะ	3	10	ครุศาสตร์
27	นางสาวฐิตินันท์ ทิศยานะ	3	9	ครุศาสตร์
28	นางสาวณัฏฐธิดา บิดาแก้ว	5	8	ครุศาสตร์
29	นางสาวณัฐชยา บุญมาตุ้ย	7	9	ครุศาสตร์
30	นางสาวณัฐพร จ่ามทอน	5	9	ครุศาสตร์
31	นางสาวณัฐวรา ร่มเย็น	4	10	ครุศาสตร์
32	นางสาวทักษิณา ป่าธนู	4	10	ครุศาสตร์
33	นางสาวทิวาพร ค้ำจุน	3	10	ครุศาสตร์
34	นางสาวศุภศรี ปู่ก่ำ	3	9	ครุศาสตร์
35	นางสาวสุณิชชา เขียนปัญญา	4	10	ครุศาสตร์
36	นางสาวสุธิดา ยอดยิ่งหทัยกุล	3	10	ครุศาสตร์
37	นางสาวสุพิชญา ทุนกาศ	2	10	ครุศาสตร์

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) (10)	ผลคะแนนหลังจัดกิจกรรม (Post-test) (10)	คณะ
38	นางสาวกนิษฐา,สำลีปั้น	5	8	ครุศาสตร์
39	นางสาวจุติพร ลาเต่	6	10	ครุศาสตร์
40	นางสาวณัฐสินี นุจา	5	10	ครุศาสตร์
41	นางสาวเดือนเต็ม กระสินธุ์ยืนยง	3	10	ครุศาสตร์
42	นางสาวธนาพร กนกนาวากุล	3	10	ครุศาสตร์
43	นางสาวนภัสสร ศรีพัฒนาพรรักษ์	3	10	ครุศาสตร์
44	นางสาวปัทมาภรณ์ น้อยทู	3	9	ครุศาสตร์
45	นางสาวภัทราภรณ์ อินใจ	5	10	ครุศาสตร์
46	นางสาวสิริวรรณ สัจจะศักดิ์สิริ	2	10	ครุศาสตร์
47	นางสาวสุพรรษา เทพสาร	7	10	ครุศาสตร์
48	นางสาวสุภาพร กันททิพย์	6	8	ครุศาสตร์
49	นางสาวอังคณา ธรรมจารี	4	10	ครุศาสตร์
50	นางสาวบุษบา ไทยใจอุ่น	2	10	ครุศาสตร์
51	นางสาวบุษรา ก่อเกิดวนา	2	10	ครุศาสตร์
52	นางสาวเบญจรัตน์ กองเมือง	3	9	ครุศาสตร์
53	นางสาวเบญจรัตน์ แก้วป้องปก	4	10	ครุศาสตร์
54	นางสาวปทุมทิพย์ อินกรัด	4	10	ครุศาสตร์
55	นางสาวประกายดาว ทุ่งสุริยา	3	10	ครุศาสตร์
56	นางสาวปรีชญา บงกชลาวัณย์	1	8	ครุศาสตร์
57	นางสาวปรียานุช อุทธาปา	2	10	ครุศาสตร์
58	นางสาวพรรณชลิดา ทนุตัน	4	10	ครุศาสตร์
59	นางสาวพรรณราย เสนาะคำ	4	9	ครุศาสตร์
60	นางสาวพัชรพร โง่ยเตจา	5	8	ครุศาสตร์
61	นางสาวพัชรพร มอตู	4	9	ครุศาสตร์
62	นางสาวพัชราภรณ์ ตานาฟิน	4	10	ครุศาสตร์
63	นางสาวพิชยา แซ่ย้าง	2	10	ครุศาสตร์
64	นางสาวพิมลพรรณ คำวาง	2	9	ครุศาสตร์
65	นางสาวภรัณดี นามูล	3	8	ครุศาสตร์

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) (10)	ผลคะแนนหลังจัดกิจกรรม (Post-test) (10)	คณะ
66	นางสาวภัทรวดี สุวศินจรัสกุล	5	8	ครุศาสตร์
67	นางสาวรัชนี สดุดีอรัญไพร	5	9	ครุศาสตร์
68	นางสาวราตรี สมสงวน	4	9	ครุศาสตร์
69	นางสาวรุ่งรวี บัวขำ	4	10	ครุศาสตร์
70	นางสาวลลนา ปันติ๊บ	4	10	ครุศาสตร์
71	นางสาวลัดดาพร อินปา	3	10	ครุศาสตร์
72	นางสาวลิลลี่ อุปาละ	3	10	ครุศาสตร์
73	นางสาววราภรณ์ สินหมื่	5	10	ครุศาสตร์
74	นางสาววิภาดา กนกวรรณนา	2	10	ครุศาสตร์
75	นางสาววิภาพร ยาวิเลิง	4	10	ครุศาสตร์
76	นางสาววิมาลา นิธิมณีสกุล	6	9	ครุศาสตร์
77	นางสาวศิรินันท์ นิ่มนวลชีพ	2	9	ครุศาสตร์
78	นางสาวศุภกานต์ วีระปิน	3	8	ครุศาสตร์
79	นางสาวสิรามล กิตติยังกุล	4	9	ครุศาสตร์
80	นางสาวสุกฤตา แกล้วกล้า	3	9	ครุศาสตร์
81	นางสาวสุภานัน ชูนราทิพย์	5	9	ครุศาสตร์
82	นางสาวสุรัญชนา ประจญมาร	4	10	ครุศาสตร์
83	นางสาวแสงฟ้า จรูญบุญทวี	6	9	ครุศาสตร์
84	นางสาวอทิติ ศรีพร	4	10	ครุศาสตร์
85	นางสาวอภิญญา ใหม่เหลือง	3	10	ครุศาสตร์
86	นางสาวอภิรดา แดนพงพี	3	10	ครุศาสตร์
87	นางสาวอรทัย พรศรีสว่าง	4	10	ครุศาสตร์
88	นางสาวอังคณา ตะริโย	6	9	ครุศาสตร์
89	นางสาวอัยญาณา ปุกปิงกาศ	3	10	ครุศาสตร์
90	นางสาวอาทิตยา ทากันทะ	3	9	ครุศาสตร์
91	นางสาวอารียา เกตสระไชย	4	10	ครุศาสตร์
92	นางสาวอำภา กุลปรียาพงศ์	2	8	ครุศาสตร์
93	นายกฤษณะ หมื่นสีทา	2	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) (10)	ผลคะแนนหลังจัดกิจกรรม (Post-test) (10)	คณะ
94	นายเกรียงไกร สิงห์สิทธา	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
95	นายจักรกฤช ก่ำผัน	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
96	นายณัฐชนน คำป่าแลว	2	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
97	นายณัฐพร อินต๊ะคำ	6	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
98	นายณัฐพล ศรีคำ	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
99	นายธนกฤต ศรีสวัสดิ์	5	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
100	นายนฤดล อินตายวง	4	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
101	นายจักรพันธ์ คงทน	4	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
102	นายทรัพย์ทวี ศรีทองใบ	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
103	นายสิรพงศ์ ธีรหิรัณย์เดช	5	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
104	นายฐิติวัฒน์ อินใจ	7	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
105	นายเนติพงษ์ วงค์แปง	3	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
106	นายวิฆเนศ ยศกุณา	5	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
107	นายสิรวิชญ์ คำตุ้ย	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
108	นายปราณต์ดวธญ์ แสนใหม่	3	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
109	นายพงศ์ภัค คงยืน	2	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
110	นายพัชรพงศ์ เพิ่มขึ้น	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
111	นายพุทธคุณ เจียรอำนาจ	6	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
112	นายภาณุพงศ์ โปร่งโสภา	6	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
113	นายศุภวิชญ์ ศิริ	2	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
114	นายสนธยา พาณิชสุขุมาลย์	6	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
115	นายสันติภาพ อนุใจ	5	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
116	นางสาวกมลชนก ปุยวงศ์	6	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
117	นางสาวกมลชนก เอกโอฬารสกุล	2	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
118	นางสาวกมลวรรณ ใจเรือน	5	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
119	นางสาวกรวลัย วงค์กันฟู	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
120	นางสาวกัญญาณัฐ เชิงคร่อง	2	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
121	นางสาวกัญญาณี หล้าจู	2	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) (10)	ผลคะแนนหลังจัดกิจกรรม (Post-test) (10)	คณะ
122	นางสาวเกษราภรณ์ นิ่มมั่ง	5	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
123	นางสาวเกสรา เป็งเมืองรอง	4	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
124	นางสาวชลธิชา ฟองชัย	6	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
125	นางสาวชัญญานิษฐ์ คาบเพชร์	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
126	นางสาวชุติกาญจน์ วงษ์ประจิตร์	5	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
127	นางสาวณัฐกานต์ สุนันตา	1	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
128	นางสาวณัฐชญา คำอยู่	3	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
129	นางสาวณัฐฐินันท์ กองทอง	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
130	นางสาวตรีรักษ์ ชัยสิทธิ์	3	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
131	นางสาวทวยคำ แซ่หย่าง	5	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
132	นางสาวทัศนีย์. แสนหลง	5	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
133	นางสาวธัญญาภรณ์ พิพัฒิชาตรี	3	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
134	นางสาวยุวดี จแวน	2	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
135	นางสาวตุพร มณฑนม	6	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
136	นางสาววนิดา กาสาย	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
137	นางสาวนริศา โถนาค	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
138	นางสาวนรีทิพย์ นันทขว้าง	5	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
139	นางสาวนุชจรีย์ ผันดอยเดน	3	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
140	นางสาวภัทราพร อินไชย	2	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
141	นางสาวยุวลักษณ์ คงเกาะ	2	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
142	นางสาววิยะดา ธรรมสอน	6	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
143	นางสาวสิรินาจย์ สว่างศรี	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
144	นางสาวอภิชญา คุณณา	3	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
145	นางสาวกรรณิการ์ แสนบ้าน	6	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
146	นางสาวกานต์สินี ก่องแก้ว	3	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
147	นางสาวจักรี โชคสุวรรณคีรี	3	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
148	นางสาวชนกานต์ แซฉา	3	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
149	นางสาวฐิติวรดา แซ่ยะ	3	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) (10)	ผลคะแนนหลังจัดกิจกรรม (Post-test) (10)	คณะ
150	นางสาวณัทฐ์ปภัสร์ สาระจันทร์	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
151	นางสาวธัญจิรา จิตรจริง	4	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
152	นางสาวธัญญลักษณ์ สุธรรมวิจิตร	7	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
153	นางสาวธัญญารัตน์ มณีแดง	6	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
154	นางสาววริทธิ์นันท์ ฤาชา	5	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
155	นางสาววารินทร์ สุทธหลวง	4	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
156	นางสาวศิวนันท์ ศรีทุน	2	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
157	นางสาวสโรชา ปันเจริญ	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
158	นางสาวสาวิณี มิ่งมิตรวิบูลย์	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
159	นางสาวหิรัญญิการ์ พินิจพงษ์	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
160	นางสาวอริสา จิตต์ธรรม	6	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
161	นางสาวอัญชลี พิมเสน	6	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
162	นางสาวอาหมี่ เปียมา	6	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
163	นางสาวนิชกานต์ ธรรมศิริ	7	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
164	นางสาวบัวคำ สุริยะ	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
165	นางสาวปาลิกา ขัตธรรมศรี	7	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
166	นางสาวปิ่นนภา อินนะลา	2	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
167	นางสาวพนิดา เพชรสว่าง	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
168	นางสาวพรทิพย์ แสงขลัง	8	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
169	นางสาวพิจิตรา พรหมเทพ	3	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
170	นางสาวพิชญธิดา คำบัว	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
171	นางสาวพิชญาภา อินตามูล	3	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
172	นางสาวพิมพ์ฑิชา วีระ	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
173	นางสาวฟาติมา โชติพลกุล	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
174	นางสาวภีมรญา คันธวณิช	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
175	นางสาวภูริชญา ชัยบุญลือ	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
176	นางสาวมาริสา นวลติ	4	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
177	นางสาวเมนิกา ทันวัน	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) (10)	ผลคะแนนหลังจัดกิจกรรม (Post-test) (10)	คณะ
178	นางสาวรสสุคนธ์ อนันต์วิไล	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
179	นางสาวรัตนกร ทาแดง	7	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
180	นางสาวรัตนาภรณ์ แซ่ซือ	4	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
181	นางสาวลัดดาวัลย์ ลาโซ	3	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
182	นางสาววนัชพร ฟองอินทร์	5	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
183	นางสาววนัสนันท์ ชะนะ	5	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
184	นางสาววรดา ใจยา	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
185	นางสาววิภาดา กายา	6	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
186	นางสาววิมลลักษณ์ทิพย์กันธา	4	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
187	นางสาววิไลพร ปกพงไพร	1	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
188	นางสาวศรินยา สารทอง	4	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
189	นางสาวศศิกานต์	8	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
190	นางสาวศศิกานต์ สุนสะดี	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
191	นางสาวศศิวิมล อภิวงค์	8	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
192	นางสาวศิรินันท์ กันธิ	6	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
193	นางสาวศุฑามาศ ทรวงคำ	4	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
194	นางสาวศุภลักษ์ แซ่จาง	5	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
195	นางสาวสวรส ถิ่นบาง	5	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
196	นางสาวสุชาดา บุญชุม	3	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
197	นางสาวสุนิสา พอจิต	3	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
198	นางสาวสุประวีณ์ ตันดี	4	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
199	นางสาวสุพิชชา ถาคำ	5	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
200	นางสาวสุวดี เลี่ยมขาว	5	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
201	นางสาวแสงหลู่ แสงลำ	1	8	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
202	นางสาวอชิรญา ธงยศ	3	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
203	นางสาวอรไท ทุมพล	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
204	นางสาวอรวรรณ แซ่ท้าว	2	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
205	นางสาวอวิภา บุญตั้ง	6	9	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) (10)	ผลคะแนนหลังจัดกิจกรรม (Post-test) (10)	คณะ
206	นางสาวอารียา สว่างเนตร	4	10	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
207	นายดนุพล แดงหม่อง	4	9	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
208	นายนันทพงศ์ ลิ้นฤาษี	3	9	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
209	นายกรองสิญจน์ วัฒนวงค์	8	9	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
210	นายบริสุทธิ์ สุทธิวงค์	5	10	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
211	นายปรีชา ชัยยปรีชา	5	10	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
212	นายพัชรพล หอมรส	2	10	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
213	นายภาณุวัฒน์ วิจารย์	4	9	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
214	นางสาวกนกวรรณ แก้วคำมา	7	10	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
215	นางสาวกรรณิการ์ ลุงป่าง	3	9	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
216	นางสาวฆนนัท โพธิยา	5	10	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
217	นางสาวณัฏฐิณี ตั้งมาลา	4	10	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
218	นางสาวธรารัตน์ ใจแก้ว	5	9	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
219	นางสาวนวภรณ์ เหล่าทอง	4	10	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
220	นางสาวรวีวรรณ เกษมสุขมา	2	10	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
221	นางสาวอรกช ดังก้อง	6	10	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
222	นางสาวปทุมรัตน์ เครือวงค์	6	9	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
223	นางสาวพิมพร รอดวินิจ	3	9	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
224	นางสาวพิมพร หนองแก้ว	5	8	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
225	นางสาวลักขิกา อรุณสิทธิ์	5	9	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
226	นางสาวศรัณยา สุทธหลวง	4	10	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
227	นางสาวศิริลักษณ์คำอิ่น	5	9	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
228	นางสาวอุบลวรรณ สังข์สุด	5	9	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
229	นายกิตติพงษ์ อิ่นเงิน	4	9	วิทยาการจัดการ
230	นายจิตรกร กุณามี	5	9	วิทยาการจัดการ
231	นายโชติกา จันทาพูน	7	9	วิทยาการจัดการ
232	นายนพพร ชัยชาญ	6	9	วิทยาการจัดการ
233	นายแดง ลุงองค์	2	9	วิทยาการจัดการ

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) (10)	ผลคะแนนหลังจัดกิจกรรม (Post-test) (10)	คณะ
234	นายปิยะ คำหมั้น	5	10	วิทยาการจัดการ
235	นางสาวกัญญาณัฐ ยืนง	6	8	วิทยาการจัดการ
236	นางสาวกัญญารัตน์ คงคาสัมฤทธิ์	7	9	วิทยาการจัดการ
237	นางสาวกันย์จีรา จริยาเศรษฐโชค	9	9	วิทยาการจัดการ
238	นางสาวกุลนันท์ สุขพนาชัยรัตน์	4	10	วิทยาการจัดการ
239	นางสาวจรัญญา ยศกาบ	8	10	วิทยาการจัดการ
240	นางสาวจันทร์จิรา ติยะ	4	10	วิทยาการจัดการ
241	นางสาวจินตนา วงค์ใหญ่	4	10	วิทยาการจัดการ
242	นางสาวจิราพร ฟ้าร่วน	7	9	วิทยาการจัดการ
243	นางสาวจีราวรรณ นุถา	5	9	วิทยาการจัดการ
244	นางสาวชฎาภรณ์ จันทร์แดง	9	10	วิทยาการจัดการ
245	นางสาวชลธิชา หอมชื่น	4	10	วิทยาการจัดการ
246	นางสาวฐิรกานต์ สุยะ	2	10	วิทยาการจัดการ
247	นางสาวณัฐณิชา บุญเชิญ	3	9	วิทยาการจัดการ
248	นางสาวณัฐริดา ครั้งนันตา	7	10	วิทยาการจัดการ
249	นางสาวธัญญารัตน์ อินต๊ะบุญมา	4	8	วิทยาการจัดการ
250	นางสาวธิดารัตน์ อุดฝาง	4	10	วิทยาการจัดการ
251	นางสาวนัชชา รักษาดี	8	10	วิทยาการจัดการ
252	นางสาวนัฐธิฌา อสุรา	4	9	วิทยาการจัดการ
253	นางสาววิยะดา จันต๊ะตา	2	10	วิทยาการจัดการ
254	นางสาวจิรัชชา ใจทนง	4	10	วิทยาการจัดการ
255	นางสาวสุภาวดี บัวคลี่	4	8	วิทยาการจัดการ
256	นางสาวเนตรกมล ปุกคาม	5	10	วิทยาการจัดการ
257	นางสาวเบญจวรรณ์ สิงห์แก้ว	2	8	วิทยาการจัดการ
258	นางสาวปิยะฉัตร สายตำ	5	9	วิทยาการจัดการ
259	นางสาวปุณยวีร์ ใจจันทร์	2	8	วิทยาการจัดการ
260	นางสาวพัชรินทร์ สมวงค์แก้ว	5	10	วิทยาการจัดการ
261	นางสาวพิชชาพร เรืองริกา	3	10	วิทยาการจัดการ

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) (10)	ผลคะแนนหลังจัดกิจกรรม (Post-test) (10)	คณะ
262	นางสาวพิลาวรรณ พงศ์สุวรรณ	6	10	วิทยาการจัดการ
263	นางสาวมณธิณา เหมืองจา	9	10	วิทยาการจัดการ
264	นางสาวรวิวรรณ รอบทอง	4	8	วิทยาการจัดการ
265	นางสาวรุ่งนภา คำเย็น	7	10	วิทยาการจัดการ
266	นางสาววณิชชา ธีระสานต์	9	8	วิทยาการจัดการ
267	นางสาววณิชยา เพ็งทะลุง	7	10	วิทยาการจัดการ
268	นางสาววันทิตา คำภีระ	8	10	วิทยาการจัดการ
269	นางสาววิภาพรรณ อินจินา	4	9	วิทยาการจัดการ
270	นางสาวศศิวิมล คำมา	3	10	วิทยาการจัดการ
271	นางสาวศศิวิมล ม่วงเริง	5	9	วิทยาการจัดการ
272	นางสาวศิวพร พุกเสน	4	8	วิทยาการจัดการ
273	นางสาวสุกัลยา เหลาซื่อ	7	9	วิทยาการจัดการ
274	นางสาวสุดารัตน์ เนตรสุวรรณ	8	8	วิทยาการจัดการ
275	นางสาวสุภัชชา วงษ์วาน	5	8	วิทยาการจัดการ
276	นางสาวหยาดพิกุล อุตมงค์	7	9	วิทยาการจัดการ
277	นางสาวเหรียญทอง สุทธนะ	4	10	วิทยาการจัดการ
278	นางสาวอรทัย อาซอ	4	10	วิทยาการจัดการ
279	นางสาวอรินทร์รักณ์ แปงตำ	3	10	วิทยาการจัดการ
280	นางสาวอัจฉรา จันที	6	10	วิทยาการจัดการ
281	นางสาวอาทิตยา กันธวงค์	3	8	วิทยาการจัดการ
282	นางสาวอัจฉราวรรณ อำภา	5	8	เทคโนโลยีการเกษตร
283	นายกิติพัฒน์ นาแก้ว	8	10	วิทยาลัยนานาชาติ
284	นายนัทพงษ์ ผ่องวรณ์	5	8	วิทยาลัยนานาชาติ
285	นางสาวรัตติกาล บุญมาเงิน	6	8	วิทยาลัยนานาชาติ
286	นายประภัสสรา น้อยพิมาย	5	10	วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
287	นางสาวมณีกาญจน์ จิตรตั้งตรง	5	10	วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
288	นางสาวราชาวดี คำตั๋น	9	9	วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
ค่าเฉลี่ย		4.22	9.27	

ตารางที่ 4 ผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

ผลการวิเคราะห์ : จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมการให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา จำนวน 288 คน ค่าเฉลี่ยผลคะแนนก่อนการให้ความรู้ เท่ากับ 4.22 และค่าเฉลี่ยผลคะแนนหลังการให้ความรู้ เท่ากับ 9.27 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 สรุปผลความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม

3.1 มีการประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง เช่น เพจเฟสบุ๊ค เป็นต้น

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยที่สุด	1	0.35
น้อย	0	0
ปานกลาง	13	4.51
มาก	97	33.68
มากที่สุด	177	61.46
รวม	**288**	**100**

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน (มีการประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง เช่น เพจเฟสบุ๊ค เป็นต้น)

ผลการวิเคราะห์ : จำนวนผู้ตอบแบบประเมิน **ร้อยละ 61.46 มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด,** ร้อยละ 33.68 มีความพึงพอใจระดับมาก, ร้อยละ 4.51 มีความพึงพอใจระดับปานกลาง และร้อยละ 0.35 มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

3.2 วิทยากรนำเสนอเนื้อหาสาระครบถ้วนและน่าสนใจ

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยที่สุด	1	0.35
น้อย	1	0.35
ปานกลาง	11	3.82
มาก	100	34.72
มากที่สุด	175	60.76
รวม	**288**	**100**

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน (วิทยากรนำเสนอเนื้อหาสาระครบถ้วนและน่าสนใจ)

ผลการวิเคราะห์ : จำนวนผู้ตอบแบบประเมิน **ร้อยละ 60.76 มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด,** ร้อยละ 34.72 มีความพึงพอใจระดับมาก, ร้อยละ 3.82 มีความพึงพอใจระดับปานกลาง และร้อยละ 0.35 มีความพึงพอใจระดับน้อยและน้อยที่สุด ตามลำดับ

3.3 นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยที่สุด	1	0.35
น้อย	1	0.35
ปานกลาง	15	5.20
มาก	93	32.29
มากที่สุด	178	61.81
รวม	**288**	**100**

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน (นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้)

ผลการวิเคราะห์ : จำนวนผู้ตอบแบบประเมิน **ร้อยละ 61.81 มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด,** ร้อยละ 32.29 มีความพึงพอใจระดับมาก, ร้อยละ 5.20 มีความพึงพอใจระดับปานกลาง และร้อยละ 0.35 มีความพึงพอใจระดับน้อยและน้อยที่สุด ตามลำดับ

3.4 เทคโนโลยีที่ใช้ในการอบรมมีความทันสมัย

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยที่สุด	1	0.35
น้อย	1	0.35
ปานกลาง	10	3.47
มาก	106	36.81
มากที่สุด	170	59.02
รวม	**288**	**100**

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน
(เทคโนโลยีที่ใช้ในการอบรมมีความทันสมัย)

ผลการวิเคราะห์ : จำนวนผู้ตอบแบบประเมิน **ร้อยละ 59.02 มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด,** ร้อยละ 36.81 มีความพึงพอใจระดับมาก, ร้อยละ 3.47 มีความพึงพอใจระดับปานกลาง และร้อยละ 0.35 มีความพึงพอใจระดับน้อยและน้อยที่สุด ตามลำดับ

3.5 ภาพรวมของการอบรม

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยที่สุด	1	0.35
น้อย	1	0.35
ปานกลาง	9	3.13
มาก	103	35.75
มากที่สุด	174	60.42
รวม	**288**	**100**

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน (ภาพรวมของการอบรม)

ผลการวิเคราะห์ : จำนวนผู้ตอบแบบประเมิน **ร้อยละ 60.42 มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด,** ร้อยละ 35.75 มีความพึงพอใจระดับมาก, ร้อยละ 3.13 มีความพึงพอใจระดับปานกลาง และร้อยละ 0.35 มีความพึงพอใจระดับน้อยและน้อยที่สุด ตามลำดับ

สรุประดับความพึงพอใจการให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ประจำปีการศึกษา 2564

หัวข้อ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	คะแนนเฉลี่ย	แปลค่า
1. มีการประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง เช่น เพจเฟสบุ๊ค เป็นต้น	1	5	4.56	มากที่สุด
2. วิทยากรนำเสนอเนื้อหาสาระครบถ้วนและน่าสนใจ	1	5	4.55	มากที่สุด
3. นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	1	5	4.53	มากที่สุด
4. เทคโนโลยีที่ใช้ในการอบรมมีความทันสมัย	1	5	4.54	มากที่สุด
5. ความพึงพอใจโดยภาพรวม ต่อการจัดกิจกรรม	1	5	4.56	มากที่สุด

ตารางที่ 10 สรุประดับความพึงพอใจการให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ประจำปีการศึกษา 2564

ผลการวิเคราะห์ : สรุประดับความพึงพอใจการให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนาประจำปีการศึกษา 2564 อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปแบบประเมินโดยรวมการให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ประจำปีการศึกษา 2564

ผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)	คะแนนรวมต่ำสุด		คะแนนรวมสูงสุด		คะแนนเฉลี่ย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
288	1	20	5	100	4.55	91

ตารางที่ 11 สรุปแบบประเมินโดยรวมการให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ประจำปีการศึกษา 2564

ผลการวิเคราะห์ : สรุปแบบประเมินโดยรวมการให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ประจำปีการศึกษา 2564 **จำนวนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 คิดเป็นร้อยละ 91 อยู่ในระดับมากที่สุด**

ข้อเสนอแนะและแนวทางปรับปรุงแก้ไข

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	แนวปรับปรุงแก้ไข
1	ควรจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 – 3 รุ่น หรือ เปิดรับสมัครจำนวนมากกว่า 300 คน	รวบรวมข้อมูลเพื่อเสนอผู้บริหารพิจารณาการจัดกิจกรรม
2	ควรขยายระยะเวลาในการอบรมแต่ละครั้ง	รวบรวมข้อมูลเพื่อเสนอผู้บริหารพิจารณาการจัดกิจกรรม
3	เนื้อหาในการนำเสนอเยอะจนเกินไป	ปรับเนื้อหาในการนำเสนอลง โดยการสรุปสาระสำคัญ
4	ควรมีการเรียก ถาม-ตอบ มากกว่านี้	รวบรวมข้อมูลเพื่อวางแผนการจัดอบรมในครั้งต่อไป

ตารางที่ 12 ข้อเสนอแนะและแนวทางปรับปรุงแก้ไข

ข้อชื่นชมนักศึกษา

ลำดับที่	ข้อชื่อชมจากนักศึกษา
1	อยากให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบนี้อีก
2	บรรยายเข้าใจง่าย ได้ความรู้ใหม่ๆ จากกิจกรรมที่จัดขึ้น
3	การจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจดี

ตารางที่ 13 ข้อชื่นชมนักศึกษา

หมายเหตุ :

1. ค่าระดับความคิดเห็น

มากที่สุด	มีค่าเป็น 5
มาก	มีค่าเป็น 4
ปานกลาง	มีค่าเป็น 3
น้อย	มีค่าเป็น 2
น้อยที่สุด	มีค่าเป็น 1

2. การคิดร้อยละ

   X = (จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อ*100)/จำนวนทั้งหมด

3. การหาคะแนนเฉลี่ย

   mean x = $(w_1x_1)+(w_2x_2)+(w_3x_3)+...+(w_n\ x_n)/n$ (จำนวนคนตอบ*คะแนน/จำนวนคนทั้งหมด)

4. เกณฑ์การแปลค่าระดับความพึงพอใจจากค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย	แปลค่า
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.5	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

ภาคผนวก

ศพอ/ยุคลี/คณสินจ

กองพัฒนานักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 23
เลขรับ 0750
วันที่ 4 ก.ค. 64
เวลา 15.02

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองพัฒนานักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ที่ อว ๐๖๑๒.๐๑.๐๔.๐๒ / **วันที่** ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุมัติโครงการอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ เรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา

เรียน ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษาฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกองพัฒนานักศึกษา โดยงานพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ ได้กำหนดจัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษาฯ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าร่วมศึกษาเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดได้อย่างถูกต้อง แบบออนไลน์ ผ่านโปรแกรม ZOOM โดยมีนักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมการอบรม จำนวน ๓๐๐ คน

ดังนั้น จึงขออนุมัติโครงการอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ เรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ในวันพุธ ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องประชุมเวียงพิงค์ กองพัฒนานักศึกษา โดยไม่ใช้งบประมาณ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายอำพล เจริญสุข)
นักวิชาการศึกษา

4 ก.ค. 64

นายอำพล เจริญสุข ผู้ร่าง/พิมพ์
ผู้ตรวจทาน

๑. ความเห็นของงานพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์

ผลการตรวจสอบงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี ผลการตรวจสอบยอดเงิน งบประมาณ

☐ มีอยู่ในแผน ☐ ไม่มีอยู่ในแผน ยอดเงินอนุมัติตามแผน จำนวน - บาท

เบิกจ่ายงบประมาณจาก รหัสเบิกจ่าย - ยอดเงินที่ใช้ไป จำนวน - บาท

แหล่งงบประมาณ - ไม่ใช้งบประมาณ - ขออนุมัติเบิกจ่ายครั้งนี้ จำนวน - บาท

โครงการ ผลงานนักศึกษาเก่าสัมพันธ์ จำนวนเงินคงเหลือ จำนวน - บาท

เรียน ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

๑. เพื่อโปรดทราบและพิจารณา

๒. เห็นโครงการดีมีประโยชน์ต่อนักศึกษา โดยไม่ใช้งบประมาณดำเนินการ

ลงชื่อ ..... รักษาการในตำแหน่งหัวหน้างานกิจกรรมและพัฒนานักศึกษา

(นายคมสันต์ บังคมเนตร)

- 3 ก.ค. 2564

๒. ผลการพิจารณาของผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เห็นควรดำเนินโครงการตามเสนอ

ลงชื่อ ..... ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

(นายสยาม กันหาลิลา)

4 / ก.ค. / ๒๕๖๔

๓. ผลการพิจารณาของอธิการบดี

อนุมัติ

ลงชื่อ ..... รองอธิการบดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรศักดิ์ นุ่มมีศรี)

- 5 ก.ค. 2564

(๔) เรียน ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

(✓) เพื่อโปรดทราบ

( ) เพื่อโปรดพิจารณา.....

๑) เห็นควรมอบงานนักศึกษาเก่าสัมพันธ์ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒) เห็นควร มอบ งานกิจการนักศึกษา ดำเนินการ ดูแล

(นายวัสสพล ฝั่นกาศ)

นักวิชาการศึกษา

- 5 ก.ค. 2564

(๕) เห็นชอบ ดำเนินการตามเสนอ

5 ก.ค. 64

แบบขออนุมัติโครงการและแผนปฏิบัติการ

ประเภท โครงการ (✓) ภารกิจประจำ ( ) ภารกิจสนับสนุนยุทธศาสตร์

หน่วยงาน กองพัฒนานักศึกษา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. โครงการ อบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา

๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ งานพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ กองพัฒนานักศึกษา

๓. ความสอดคล้องกับ

๓.๑ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

☐ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา

☐ เป้าประสงค์ที่ ๑ เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับประเทศในการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

☐ เป้าประสงค์ที่ ๒ สร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษา

☑ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับคุณภาพการศึกษา

☐ เป้าประสงค์ที่ ๑ การจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน

☐ เป้าประสงค์ที่ ๒ บุคลากรมีสมรรถนะและขีดความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐาน

☑ เป้าประสงค์ที่ ๓ บัณฑิตมีอัตลักษณ์และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

☐ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

☐ เป้าประสงค์ที่ ๑ งานวิจัย/และนวัตกรรมมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับสากล

☐ เป้าประสงค์ที่ ๒ มีองค์ความรู้/นวัตกรรม สามารถยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตคนในท้องถิ่นให้ดีขึ้น

☐ เป้าประสงค์ที่ ๓ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้แบบครบวงจร (One Stop Service) ด้านภาษา ศิลปวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม

☐ เป้าประสงค์ที่ ๔ มหาวิทยาลัยมุ่งดำเนินงานเพื่อสนองโครงการในพระราชดำริ

☐ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย

☐ เป้าประสงค์ที่ ๑ มหาวิทยาลัยบริหารงานอย่างเป็นระบบตามหลักธรรมาภิบาล 4 ธ.ค. 64

☐ เป้าประสงค์ที่ ๒ มหาวิทยาลัยสามารถแสวงหาทรัพยากรและสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน

☐ เป้าประสงค์ที่ ๓ การบริหารจัดการพื้นที่ของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ

☐ เป้าประสงค์ที่ ๔ มหาวิทยาลัยมีระบบบริหารจัดการที่พร้อมสำหรับการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๓.๒ แผนพัฒนาของหน่วยงานกองพัฒนานักศึกษา

☑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

☑ เป้าประสงค์ ๑ พัฒนารูปแบบ และกระบวนการจัดกิจกรรมนักศึกษา ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

☐ กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาให้นำไปใช้ประโยชน์ได้

☑ กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

☐ กลยุทธ์ที่ ๓ เร่งรัด พัฒนาความพร้อมของบุคลากรด้านวิชาชีพและภาษา

☐ กลยุทธ์ที่ ๔ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานภายในให้มีประสิทธิภาพ

☐ **ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนานักศึกษากับหน่วยงานภายนอก**

☐ **เป้าประสงค์** พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านกิจกรรมการพัฒนานักศึกษา

☐ กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาเครือข่ายกระบวนการด้านกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

☐ กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมเครือข่ายพัฒนานักศึกษา

☐ **ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่ายศิษย์เก่า**

☐ **เป้าประสงค์** สร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับศิษย์เก่า

☐ กลยุทธ์ที่ ๑ เร่งรัดการพัฒนาระบบฐานข้อมูลศิษย์เก่า

☐ กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาช่องทางการสื่อสารระหว่างมหาวิทยาลัยกับศิษย์เก่า

☐ กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและสานสัมพันธ์เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน

☐ **ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สนับสนุนให้มีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษา**

☐ **เป้าประสงค์** พัฒนาระบบการให้บริการนักศึกษาอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

☐ กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการให้บริการนักศึกษาอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

☐ กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษา

๓.๓ การประกันคุณภาพการศึกษาของ สกอ. องค์ประกอบที่ ๑ ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๕

4 ส.ค. 64

๓.๔ กรณีเป็นโครงการที่ดำเนินการตามอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

☑ อัตลักษณ์ "บัณฑิตมีทักษะชีวิต จิตสาธารณะ และสู้งาน"

☑ เอกลักษณ์ "สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น"

๓.๕ กรณีเป็นโครงการที่ดำเนินการตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย (๕ดี)

☑ คนดี หมายถึง บัณฑิตมีความสุภาพอ่อนน้อม กตัญญูรู้คุณ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน มีสำนึกรักท้องถิ่น และความเป็นไทย

☑ ความรู้ดี หมายถึง บัณฑิตรู้จักแสวงหาความรู้ มีความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาที่ศึกษา และสามารถประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

☐ บุคลิกภาพดี หมายถึง บัณฑิตมีลักษณะท่าทาง การพูดจา การแต่งกายดี มีมนุษยสัมพันธ์การวางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ และมีความเข้าใจในวัฒนธรรมข้ามชาติ

☐ สุขภาพดี หมายถึง บัณฑิตมีสุขภาวะที่ดีครบทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ สุขภาวะกาย สุขภาวะจิต สุขภาวะสังคม และสุขภาวะปัญญา

☐ พลเมืองดี หมายถึง บัณฑิตมีวินัย มีความรับผิดชอบ เคารพกฎระเบียบของสังคม เสียสละ มีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

๓.๖ ในการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาจะได้ดำเนินกิจกรรมในประเภทต่อไปนี้

☑ กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่กำหนดโดยสถาบัน

☐ กิจกรรมกีฬา หรือส่งเสริมสุขภาพ

☐ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสิ่งแวดล้อม

☐ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม

☑ กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

๔. หลักการและเหตุผล

กองพัฒนานักศึกษา โดยงานพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา โดยมุ่งหวังเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของชาวล้านนา ในการดำเนินกิจกรรมที่ทำสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นประเพณีสำคัญของชาวล้านนา โดยบางประเพณีได้หายไป หรือ มีการจัดงานประเพณีน้อยลง ทำให้คนรุ่นใหม่ขาดความสนใจและไม่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว การจัดกิจกรรมนี้ยังเป็นการส่งเสริมในนักศึกษาร่วมกันส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ให้คงอยู่และสืบสานต่อไป

ดังนั้น กองพัฒนานักศึกษา จึงได้กำหนดจัดการอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษาในหัวข้อ เรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา โดยเปิดรับสมัครนักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ทำให้ไม่สามารถจัดอบรมแบบรวมกลุ่มได้ จึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการเป็นแบบออนไลน์ ผ่านโปรแกรม ZOOM

๕. วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา

4 ธ.ค. 64

๖. กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษาทุกคณะ วิทยาลัย ที่มีความสนใจ

๗. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ค่าเป้าหมาย
เชิงปริมาณ :	
จำนวนผู้ที่เข้าร่วมโครงการ	จำนวนนักศึกษา ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ คน
เชิงคุณภาพ :	
นักศึกษาได้รับความรู้ก่อน – หลังการเข้าร่วมอบรม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
เชิงเวลา :	
โครงการเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	๑ วัน
เชิงต้นทุน :	
ค่าใช้จ่ายของโครงการ	ไม่ใช้งบประมาณ

๘. สถานที่ดำเนินงาน

ห้องประชุมเวียงพิงค์ กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๙. กิจกรรมและแผนการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินงาน
๑. วางแผนการดำเนินงาน (Plan) ๑.๑ ประชุมปรึกษาหารือ ๑.๒ วางแผนเขียนโครงการ ๑.๓ เสนอแผนการวางแผนต่อผู้บริหาร	งานพัฒนานักศึกษา และศิษย์เก่าสัมพันธ์	มิถุนายน ๒๕๖๔
๒. ดำเนินการ (Do) ๒.๑ ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ๒.๒ ประชาสัมพันธ์รับสมัครนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ ๒.๓ ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	งานพัฒนานักศึกษา และศิษย์เก่าสัมพันธ์	กรกฎาคม ๒๕๖๔
๓. สรุปและประเมินผล (Check) ประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในแต่ละกิจกรรม	งานพัฒนานักศึกษา และศิษย์เก่าสัมพันธ์	กรกฎาคม ๒๕๖๔
๔. นำผลการประเมินไปปรับปรุง (Act) นำข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานไปวางแผนการดำเนินงานในปีถัดไป	งานพัฒนานักศึกษา และศิษย์เก่าสัมพันธ์	ปีการศึกษา ๒๕๖๕

๔ ธ.ค. ๖๔

๑๐. งบประมาณจากกองทุนพัฒนานักศึกษา – ไม่ใช้งบประมาณ –

๑๑. กิจกรรมและรายละเอียดงบประมาณ

แหล่งงบประมาณ	ประเภทงบรายจ่าย	จำนวนเงิน	รายละเอียดค่าใช้จ่าย
กองทุนพัฒนานักศึกษา	งบดำเนินงาน	-	- ไม่ใช้งบประมาณ -

๑๒. ผลการดำเนินงานที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ ผลผลิต (Output)

นักศึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจ เรื่องประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา

๑๒.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่นได้

๑๒.๓ ผลกระทบ(Impact)

นักศึกษามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนาให้อยู่คู่กับสังคม ชุมชน

๑๓. วิธีการติดตามและประเมินผล

๑๓.๑ แบบประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม

๑๓.๒ แบบสรุปผลการดำเนินโครงการ

๑. ผู้เสนอโครงการ

(นายอำพล เจริญสุข)

นักวิชาการศึกษา

2 / ก.ค. / 64

๒. ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายสยาม กันหาลิลา)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

4 / ก.ค. / 64

๓. ผู้อนุมัติโครงการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรศักดิ์ นุ่มมีศรี)

รองอธิการบดี

- 5 ก.ค. 2564

กำหนดการ

การอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา แบบออนไลน์ ผ่านโปรแกรม ZOOM

วันพุธ ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมเวียงพิงค์ กองพัฒนานักศึกษา

๑๓.๐๐ น.	ลงทะเบียน
๑๓.๑๕ น.	พิธีเปิด โดย รองอธิการบดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรศักดิ์ นุ่มมีศรี
๑๓.๓๐	ทดสอบก่อนการอบรม (Pre-test)
๑๓.๔๕ น.	**บรรยาย "ให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนาแก่นักศึกษา**
	วิทยากรโดย นายโสภณ พรมจิต ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ หัวหน้างานส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม สำนักศิลปและวัฒนธรรม
๑๔.๔๕ น.	ทดสอบหลังการอบรม (Post-test)
๑๕.๐๐ น.	เสร็จสิ้นการอบรม

คำกล่าวเปิด
การอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา
วัน พุธ ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุมเวียงพิงค์ กองพัฒนานักศึกษา
แบบออนไลน์ ผ่านโปรแกรม ZOOM

<u>ผู้กล่าวเปิด</u> **ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรศักดิ์ นุ่มมีศรี รองอธิการบดี**

เรียน ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา วิทยากร บุคลากรและนักศึกษาทุกคน

กระผมรู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดการอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา ผ่านระบบออนไลน์ ในวันนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา โดยมุ่งหวังเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม ซึ่งได้ดำเนินกิจกรรมสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยบางประเพณีได้หายไป หรือ มีการจัดงานประเพณีน้อยลง สาเหตุประการหนึ่ง อันเนื่องมาจากสถาณการณ์ COVID-19 ทำให้คนรุ่นใหม่ ไม่ได้เข้าร่วมงานประเพณีต่าง ๆ จึงทำให้ขาดความสนใจ และไม่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว การจัดกิจกรรมนี้ยังเป็นการส่งเสริมในนักศึกษาร่วมกันส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา ให้คงอยู่และสืบสานต่อไป

ดังนั้น มหาวิทยาลัย จึงมีความคาดหวังว่า นักศึกษาทุกคนที่เข้ารับการอบรมในวันนี้ จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดได้อย่างถูกต้อง และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนาให้อยู่คู่กับสังคม ชุมชนต่อไปได้

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณ วิทยากร คุณโสภณ พรมจิต ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ หัวหน้างานส่งเสริมเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม ที่ได้มาบรรยายให้ความรู้แก่นักศึกษา รวมถึงหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม อาทิ กองพัฒนานักศึกษา สำนักดิจิทัลเพื่อการศึกษา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม และที่สำคัญขอขอบคุณนักศึกษาผู้เข้ารับการอบรมทุกคน ขออวยพรให้ การจัดกิจกรรมอบรมในครั้งนี้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเปิดการอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา ณ บัดนี้

ประเพณี 12 เดือน ในล้านนา

โดย นายโสภณ พรมจิตต์ (นักวิชาการศึกษาชำนาญการ)

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

"ศิลปะ" หมายถึง ผลแห่งความคิดสร้างสรรค์ ของมนุษย์ที่แสดงออกมาในรูปลักษณ์ต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ดนตรี เป็นต้น

"วัฒนธรรม" คือ สิ่งที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นความระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชุมชน สังคม ชนชาติ และศิลธรรมอันดีของประชาชน เช่น การไหว้ การกิน การฟ้อน การละเล่น การแต่งกาย เป็นต้น

ประเพณี หมายถึง ระเบียบแบบแผนการปฏิบัติที่เห็นว่าดี หรือเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ในสังคม และถือปฏิบัติสืบต่อกันมา

ประเพณีแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท

๑. จารีตประเพณี หรือกฎศีลธรรม คือ กฎข้อบังคับของสังคม ถ้าใครฝ่าฝืนถือว่าเป็นความผิด เช่น การแสดงความกตัญญูกตเวทีของลูกต่อพ่อแม่ หรือ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เป็นต้น

๒. ขนบประเพณี คือ ประเพณีที่มีระเบียบแบบแผน กำหนดไว้อย่างชัดเจน หรือโดยการรู้กันเองว่า ควรปฏิบัติกันอย่างไร เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง เป็นต้น

๓. ธรรมเนียมประเพณี คือ แนวทางการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ผู้ใดละเมิดจะถูกลงโทษไม่รุนแรง จริงจัง เช่น ถูกนินทา ส่วนมากธรรมเนียมประเพณีเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับมารยาททางสังคม เช่น การ แต่งกายไปี จะถูกซุบซิบนินทา ไม่อาบน้ำกลิ่นตัวแรง จะถูกแสดงอาการรังเกียจ การแต่งกายชุดพื้นเมืองไปวัด เป็นต้น

ภูมิปัญญา (Wisdom) คือ ความรู้ ความสามารถที่สั่งสมมาจากอดีตโดยผ่านกระบวนการทางจารีต ประเพณี ศิลปกรรม วิถีชีวิต เพื่อให้เกิดความสมดุล ทั้งของเฉพาะตัว ของกลุ่ม ชุมชน และสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน

ภูมิปัญญาชาวบ้าน (Popular Wisdom) หมายถึง วิธีการที่ชาวบ้านได้มาจากประสบการณ์ แนวทางแก้ไขปัญหาแต่ละเรื่องนั้นๆ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) เป็นองค์ความรู้ ความสามารถของชาวบ้าน กลุ่มคน ที่สั่งสม สืบทอดกันมา

ภูมิปัญญาไทย (Thai wisdom) หมายถึง องค์ความรู้ และความสามารถโดยรวมที่คนไทยทำขึ้นจนเป็นที่ยอมรับระดับชาติ นานาชาติ

ภาคเหนือ (ล้านนา)		ภาคกลาง(ใต้)	สากล
เดือน ๑ (เกี๋ยง)	ตุลาคม	เดือน ๑๑	เดือน 10
เดือน ๒ (ยี่)	พฤศจิกายน	เดือน ๑๒	เดือน 11
เดือน ๓	ธันวาคม	เดือน ๑ (อ้าย)	เดือน 12
เดือน ๔	มกราคม	เดือน ๒ (ยี่)	เดือน 1
เดือน ๕	กุมภาพันธ์	เดือน ๓	เดือน 2
เดือน ๖	มีนาคม	เดือน ๔	เดือน 3
เดือน ๗	เมษายน	เดือน ๕	เดือน 4
เดือน ๘	พฤษภาคม	เดือน ๖	เดือน 5
เดือน ๙	มิถุนายน	เดือน ๗	เดือน 6
เดือน ๑๐	กรกฎาคม	เดือน ๘	เดือน 7
เดือน ๑๑	สิงหาคม	เดือน ๙	เดือน 8
เดือน ๑๒	กันยายน	เดือน ๑๐	เดือน 9

ช่วงตุลาคม เดือน ๑ (เกี๋ยง)

ประเพณีออกพรรษา

วันออกพรรษา เป็นวันสิ้นสุดระยะการจำพรรษา(ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑) วันนี้พระสงฆ์จะประกอบพิธีทำสังฆกรรม ซึ่งเรียกว่า วันมหาปวารณา คือ การเปิดโอกาสให้ภิกษุด้วยกันว่ากล่าวตักเตือนกันได้ ทั้งนี้กระทำโดยเปิดเผย ไม่ถือเป็นเรื่องที่จะมาโกรธเคืองกันภายหลัง หรือเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยซึ่งกันและกัน เป็นการสังฆกรรมอย่างหนึ่งแทนการสวดพระปาฏิโมกข์ (พระวินัย) ที่ได้กระทำกันทุกๆ ๑๕ วัน ในช่วงเข้าพรรษา

การปฏิบัติตน

แม้การปวารณาจะเป็นเรื่องระหว่างพระสงฆ์ด้วยกันแต่ก็เป็นโอกาสสำคัญที่ชาวบ้านจะได้ทำบุญร่วมกัน โดยในวันรุ่งขึ้น คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ มี ทำบุญตักบาตรเทโว

กิจกรรมต่างๆ ที่ควรปฏิบัติในวันออกพรรษา

๑. ทำบุญตักบาตร อุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติผู้ที่ล่วงลับ ๒. ไปวัดเพื่อปฏิบัติธรรม ฟังพระธรรมเทศนา

๓. ปัดกวาดบ้านเรือนให้สะอาด ประดับธงชาติตามอาคารบ้านเรือนและสถานที่ราชการ และประดับธงชาติและธงธรรมจักรตามวัดและสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา

ช่วงตุลาคม เดือน ๑ (เกี๋ยง)

ประเพณีตักบาตรเทโว

การตักบาตรเทโวเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน ซึ่งคำว่า "เทโว" ย่อมาจาก "เทโวโรหณะ" แปลว่า *การเสด็จจากเทวโลก* การตักบาตรเทโวจึงเป็นการระลึกถึงวันที่พระพุทธองค์เสด็จกลับจากการโปรดพระมารดาในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ในเวลาเช้าวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ โดยเสด็จลงที่เมืองสังกัสส์ ใกล้เมืองพาราณสี

"สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใช้พุทธานุภาพเปิดโลก" เริ่มจากเมฆที่มีมากมายหายไป ท้องฟ้าเริ่มเปิดออก มีลำแสงฉัพพรรณรังสีพุ่งออกมา ท้องฟ้ากลวง เหมือนไม่มีท้องฟ้า ท้องฟ้าเปิดจนมองเห็นสวรรค์ ในลำแสงนั้นก็จะเห็นเหล่าทวยเทพทั้งหลายในภพ ๓ เต็ม คือ นรก โลกมนุษย์ และสวรรค์ ซึ่งเรียกวันนี้อีกชื่อหนึ่งว่า "วันพระเจ้าเปิดโลก" ชาวบ้านชาวเมืองทราบข่าวก็พากันไปทำบุญตักบาตรพระพุทธองค์ที่นั้น

ช่วงตุลาคม เดือน ๑ (เกี๋ยง)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการทำบุญใส่บาตรและอุทิศส่วนกุศลแก่ญาติผู้ล่วงลับ

๒. เพื่อสร้างความศรัทธาในการระลึกถึงพุทธปาฏิหาริย์ในคราวที่เสด็จลงจากเทวโลก

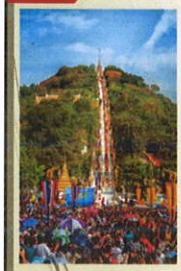

ช่วงตุลาคม เดือน ๑ (เกี๋ยง)

ประเพณีถวายผ้ากฐิน

" กฐิน " หมายถึง " ไม้สะดึง " คือไม้ที่ทำเป็นกรอบ ซึ่งผ้าเวลาเย็บ ช่วยให้เย็บผ้าได้สะดวกขึ้น ซึ่งพระสงฆ์สมัยก่อนใช้เย็บผ้าจีวร

สมัยพุทธกาล พระสงฆ์เดินทางมาเฝ้าพระพุทธเจ้าหลังจากออกพรรษณะนั้นเป็นฤดูฝนทำให้ผ้าเปียกฝนและโคลน นางวิสาขา เห็นแล้ว อยากที่จะถวายผ้าจีวรเครื่องนุ่งห่มจึงได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าขอบรมพุทธานุญาตถวายผ้ากฐิน พระพุทธองค์จึงอนุญาต นางวิสาขาเป็นคนแรกที่ถวายผ้ากฐิน หลังจากนั้นมีพุทธานุญาตให้พระสงฆ์รับผ้ากฐินจากผู้มีจิตศรัทธา *ตั้งแต่แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ (เดือนเกี๋ยง) ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ (เดือนยี่)* เป็นพุทธประเพณีให้ถวายผ้ากฐินมาจนถึงปัจจุบัน กฐิน เป็นผ้าที่สงฆ์พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตแก่ภิกษุสงฆ์ที่จำพรรษาครบ ๓ เดือนแล้ว และจะต้องปฏิบัติตามกฎกติกา คือ *๑ ปี, ๑ เดือน, ๑ วัด, ๑ ครั้ง, ๑ เจ้าภาพ*

ช่วงตุลาคม เดือน ๑ (เกี๋ยง)

องกฐินทั้ง 4

ตะขาบ – ความโกรธ (ให้รู้กันว่ามีคนมาจองกฐินแล้ว)

เต่า – ความช้า ให้มีสติ (ให้รู้ว่าวัดนี้หอดกฐินแล้ว)

จระเข้ – ความโลภ

นางมัจฉา – ความหลง (บุญให้มีรูปงาม)

ช่วงพฤศจิกายน เดือน ๒ (ยี่)

ประเพณีเดือนยี่เป็ง

เป็นประเพณีเก่าแก่ของล้านนาที่ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๕ ในสมัยอาณาจักรหริภุญชัยได้มีประเพณีเดือนยี่และทำพิธีลอยโขมดในเวลาค่ำคืนของวันเพ็ญเดือนยี่ มีการจัดแต่งเครื่องสักการบูชาใส่กระทง จุดดูเทียนและนำปล่อยลงน้ำ แสงไฟจะกระทบกับน้ำ เกิดเป็นเงาขึ้นวับๆ แวมๆ มองเห็นเป็นเสมือนแสงไฟมีโขมด ชาวล้านนาจึงเรียกว่า ลอยโขมด หรือลอยไฟ

ส่วนอีกความเชื่อชาวมอญหรือเม็ง ที่อาศัยอยู่เมืองหริภุญไชยได้อพยพหนีอหิวาตกโรคไปอยู่ที่เมืองสะเทิม(สุธัมมวดี)และต่อไปยังเมืองหงสาวดี ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวหลายคนก็มีครอบครัวใหม่ที่นั่น และเมื่อทราบข่าวว่าในหริภุญชัยได้สงบลงแล้ว พวกที่ติดถิ่นเดิมต่างพากันเดินทางกลับหริภุญไชย เมื่อถึงวันครบรอบปี ที่ได้จากที่น้องที่เมืองหงสาวดี จึงจัดลอกไม้ดูปเทียน เครื่องสักการะพร้อมทั้งเครื่องดุปโภคบริโภค ใส่ลงใน สะเปา ลอยลงน้ำแม่ปิง น้ำแม่กวง แม่หา เพื่อส่งความระลึกถึงญาติพี่น้องที่ยังอยู่เมืองหงสาวดี จึงเป็นมูลเหตุของการลอยสะเปาหรือลอยโขมด หรือลอยกระทงนับแต่นั้นมาถึงปัจจุบัน

ช่วงพฤศจิกายน เดือน ๒ (ยี่)

ประเพณียี่เป็ง ช่วงถ้ายฝนต้นหนาว เป็นช่วงที่ข้าวกำลังตั้งท้องออกรวง เป็นเดือนที่ชาวนามีความสุข พร้อมที่จะประกอบกิจกรรมที่เป็นบุญเป็นกุศล ได้แก่ ตั้งธรรมหลวง, การล่องสะเปา, การทำประดูป่า, จิบอกไฟดอก, จุดประทีป, ปล่อยโคมไฟ, กระทง

ช่วงพฤศจิกายน เดือน ๒ (ยี่)

การทำประตูป่า

การทำประตูป่าได้รับอิทธพล จากการตั้งธรรมหลวง ประดับตกแต่ง ด้วยต้นกล้วย ต้นไม้ ก้านมะพร้าว ได้จินตนาการตอนที่พระเวสสันดรเสด็จ จากเขาวงกตสู่พระนคร

จิบอกไฟ

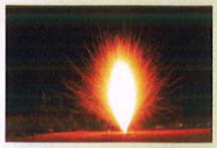

ช่วงพฤศจิกายน เดือน ๒ (ยี่)

ประกวดกระทง-โคม

ช่วงพฤศจิกายน เดือน ๒ (ยี่)

ปล่อยโคมลอย โคมไฟ

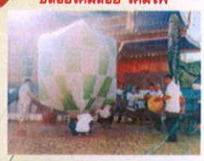

จุดผางผะติ๊ด

ช่วงพฤศจิกายน เดือน ๒ (ยี่)

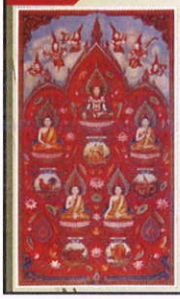

- ประเพณีลอยกระทง ภาคกลางนั้น มีความมุ่งหมายเป็นเพื่อขอขมาต่อแม่พระคงคาเทพธิดาแห่งสายน้ำ
- ส่วนชาวไทยวนทำนา จุดผางผะติ๊ด (ประทีป) เพื่อบูชา "พญากำเดือน" แม่ของพระเจ้า ๕ พระองค์

องค์ที่ ๑ มีพระนามว่า พระกกุสันโธ เพราะตามนามแม่เรือนเป็นไม้

องค์ที่ ๒ มีพระนามว่า พระโกนาคมโน เพราะตามนามแม่เรือนเป็นนาค

องค์ที่ ๓ มีพระนามว่า พระกัสสโป เพราะตามนามแม่เรือนเป็นเต่า

องค์ที่ ๔ มีพระนามว่า พระโคตโม เพราะตามนามแม่เรือนเป็นโค

องค์ที่ ๕ มีพระนามว่า พระศรีอาริยเมตไตรโย เพราะตามนามแม่เรือนเป็นราชสีห์

...."ตำนานพระพุทธเจ้า ๕ พระองค์"....

ในสมัยดั้งเมืองเก่า มีพญากาเมือกผัวเมีย ท่าร่วงอยู่ต้นมะเดื่อริมฝั่งแม่น้ำคงคา ต่อมา พระโพธิสัตว์ได้ทรงปฏิสนธิเกิดในครรภ์แม่พญากาเมือก พร้อมกันถึง ๕ พระองค์ วันหนึ่งพญากาเมือกออกไปหากิน ถูกลมพายุใหญ่พัดไปถึง ๕ ตกน้ำไหลไปในสถานที่ต่าง ๆ ด้วยความเศร้าโศกเสียใจ ในที่สุดก็ตายใน ๕ ที่ตามนี้ ด้วยอานิสงส์ที่มีความเมตตากรุณาต่อลูกอันบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นบุคคลหนุนส่งให้แม่กาเมือกไปสู่สิ่งแดนพรหมโลก

ครั้นในภายภาคหลังต่อมา พระโพธิสัตว์ทั้ง ๕ ก็ประสูติออกจากไข่ ปรากฏเป็นมนุษย์ชุ่มรูปงามทั้ง ๕ พระองค์ และเจริญเติบโตอยู่กับแม่เรือนด้วยความกตัญญูรู้จักหน้าที่ ทดแทนบุญคุณแม่จนอายุได้ ๑๒ ปี ออกบวชบำเพ็ญเนกขัมมบารมี เป็นฤาษีอยู่ในป่า เมื่อถามถึงไปมา จึงได้รู้ว่า เป็นคุณแม่กำเมือก และด้วยทั้ง ๕ ออกเที่ยวหน้าแม่ จึงได้ตั้งสัจจะอธิฐาน แสดงพญากำเมือกผู้เป็นพรหมจึงตอบมา แล้วบอกว่า ลูกทั้ง ๕ จักได้สร้างรูปเป็นพระพุทธเจ้า แล้วทั้ง ๕ จึงถามว่า หากต้องการบูชาพระคุณ ให้ทำอย่างไร พญากำเมือกจึงบอกว่า "ให้ตั้งม้าวเป็นต้นเก้า ได้น้ำมัน จุดบูชาไหว้ ในสถานของตน"

ช่วงพฤศจิกายน เดือน ๒ (ยี่)

ประเพณีตั้งธรรมหลวง/เทศน์มหาชาติชาดก

การฟังพระธรรมเทศนาเรื่องใหญ่หรือเรื่องสำคัญ เวสสันดรชาดก อันเป็นพระชาติชุดท้ายของพระโพธิสัตว์ก่อนจะได้มาประสูติและตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในชาติต่อมา มีทั้งหมด ๑๓ กัณฑ์ จะจัดขึ้นในวันเพ็ญเดือนยี่(๒) ถือเป็นพิธีใหญ่คู่งานทานสลากภัต

ซึ่งมีความเชื่อกันว่า หากได้ฟังเทศน์มหาชาติครบ ๑๓ กัณฑ์ จะไปเกิดในแผ่นดินยุคพระศรีอาริยะเมตไตรยในอนาคต และได้พระนิสงส์เป็นอย่างมาก

๑.กัณฑ์ทศพร มี ๑๐๙ คาถา ปีใต้(ปีชวด) ๒.กัณฑ์หิมพาน มี ๑๑๙ คาถา ปีเป้า(ฉลู) ๓.ทานกัณฑ์ มี ๒๐๙ คาถา ปีขี(ปีขาล)
๔.กัณฑ์ประเวสน์มี ๕๗ คาถา ปีเหม้า(ปีเถาะ) ๕.กัณฑ์ชูชก มี ๑๙๗ คาถา ปีสี(ปีมะโรง) ๖.กัณฑ์จุลพล มี ๑๕ คาถา ปีใส้(ปีมะเส็ง)
๗.กัณฑ์มหาพน มี ๘๐ คาถา ปีสะง้า(ปีมะเมีย) ๘.กัณฑ์กุมาร มี ๑๐ คาถา ปีเม็ด(ปีมะแม) ๙.กัณฑ์มัทรี มี ๑๗๐ คาถา ปีสัน(ปีวอก)
๑๐.กัณฑ์สักกบรรพ มี ๔๓ คาถา ปีเร้า(ปีระกา) ๑๑.กัณฑ์มหาราชมี ๖๙ คาถา ปีเส็ด(ปีจอ) ๑๒.กัณฑ์ฉกษัตริย์ มี ๑๙๙ คาถา ปีใต้(ปีกุน)
๑๓.นครกัณฑ์ มี ๔๘ คาถา ทุกปีเป็นเจ้าภาพรวมกัน รวมทั้งหมด ๑,๐๐๐ คาถา

มูลเหตุที่ทำให้เกิดเทศน์มหาชาติ ๑.พระมาลัยเถระเจ้าได้พบและสนทนาธรรมกับพระศรีอริยเมตไตรยโพธิสัตว์ ผู้ซึ่งจะมาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต ถัดจากพระสมณะโคดมพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน

ช่วงพฤศจิกายน เดือน ๒ (ยี่)

๒. พระพุทธเจ้าทรงเทศนา ณ วัดมิโครอาราม เมืองกบิลพัสดุ์ บรรดาพระประยูรญาติ ได้เข้าเฝ้าแต่ก็มีใจกระด้างถือตนไม่ยอมน้อมไหว้ ด้วยพุทธบารมีบังเกิดฝนโบกธรพรรษ(โบก-ขะ-ระ-พัด) มีลักษณะพิเศษคือ มีสีแดงโสบริสุทธิ์ หากผู้ใดปรารถนาให้เปียกก็เปียก ไม่ปรารถนาให้เปียกก็ไม่เปียก ภิกษุทั้งหลายเห็นถึงความอัศจรรย์จึงทูลถามพระพุทธองค์ พระองค์จึงตรัสว่าฝนโบกธรพรรษไม่มีความอัศจรรย์ เพราะเมื่อชาติก่อนก็เคยตกลงมาแล้ว เป็นเหตุให้พระองค์ทรงเทศนาเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก ซึ่งเป็นหนึ่งใน ๑๐ ชาติก่อนจะมาเกิดเป็นพระพุทธเจ้า หรือ เจ้าชายสิทธัตถะแห่งศากยวงศ์แต่ละชาติทรงบำเพ็ญบารมีแตกต่างกันดังนี้

- พระชาติที่ ๑ เตมียชาดก เพื่อบำเพ็ญเนกขัมมบารมี
- พระชาติที่ ๒ มหาชนกชาดก เพื่อบำเพ็ญวิริยบารมี
- พระชาติที่ ๓ สุวรรณสามชาดก เพื่อบำเพ็ญเมตตาบารมี
- พระชาติที่ ๔ เนมิราชชาดก เพื่อบำเพ็ญอธิษฐานบารมี
- พระชาติที่ ๕ มโหสถชาดก เพื่อบำเพ็ญปัญญาบารมี
- พระชาติที่ ๖ ภูริทัตตชาดก เพื่อบำเพ็ญศีลบารมี
- พระชาติที่ ๗ จันทชาดก เพื่อบำเพ็ญขันติบารมี
- พระชาติที่ ๘ นารทชาดก เพื่อบำเพ็ญอุเบกขาบารมี
- พระชาติที่ ๙ วิธูรชาดก เพื่อบำเพ็ญสัจจบารมี
- พระชาติที่ ๑๐ เวสสันดรชาดก เพื่อบำเพ็ญทานบารมี

ช่วงอันวาคม เดือน ๓

ประเพณีเข้าโสสานกรรม/เข้ารุกขมูล

คำว่า โสสาน คือ สุสาน /ป่าช้า ป่าเยี่ยว สุสาน เป็นประเพณีที่พระสงฆ์ได้มีโอกาสออกปฏิบัติธรรม ในระหว่างเดือน ๓-๔-๕ เหนือ หรือช่วงเดือนอันวาคม มกราคม และกุมภาพันธ์ ของทุกปี โดยพระสงฆ์ตามวัดต่าง ๆ ออกไปปฏิบัติธรรมในป่าช้า หรือเข้ารุกขมูล ซึ่งการเข้าโสสานกรรมมักนิยมจัดประมาณ ๓-๕-๗-๙ วัน โดยเข้าไปพักอยู่ที่โคนไม้ใหญ่ในป่าช้าแต่ละต้น ห่างกันพอประมาณ จึงเรียกว่า "เข้ารุกขมูล" พระสงฆ์ต้องถือปฏิบัติในจุดงดวัดรอย่างเคร่งครัด จึงเรียกอย่างว่า "อยู่กรรม" คือ ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ไม่ยอมเดินทางไปไหน ๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้พระสงฆ์ได้ปฏิบัติธรรมและศรัทธาประชาชนมีโอกาสได้ร่วมบำเพ็ญกุศล อีกทั้งเพื่อให้พระสงฆ์เป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชนทั้งที่เป็นสาธารณประโยชน์และพัฒนาจิตใจ

ช่วงอันวาคม เดือน ๓

ขั้นตอนพิธีกรรม

๑. ประชุมสงฆ์ในแต่ละหมู่บ้านเพื่อจะกำหนดวันเข้าโสสานกรรม และนัดหมายในการจัดสถานที่
๒. จัดสถานที่ ได้แก่ ซุบหน้อย ผาม ห้องอาบน้ำ และปะรำ สำหรับบำเพ็ญกุศล และแสดงธรรม
๓. ในวันเข้าโสสานกรรม จะทำบุญจุทิศส่วนกุศล แก่บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งจะทำทุกวัน
๔. ในวันสุดท้าย นิยมที่ตั้งองค์ผ้าป่าเพื่อนำไปจัดทำสาธารณประโยชน์ ตามที่ได้ตกลงกัน เช่น สร้างฌาปนกิจสถาน ถนน ห้องน้ำ หรือเครื่องสาธารณูปโภค ในป่าช้านั้น

ช่วงมกราคม เดือน ๔

ประเพณีตานหลัวหิงไฟพระเจ้า

ประเพณีตานหลัวหิงไฟพระเจ้า เป็นประเพณีที่นิยมทำกันในช่วง วันขึ้น ๑๔-๑๕ ค่ำ เดือน ๔ เหนือ เวลาใกล้ค่ำ โดยชาวบ้านจำนำฟืน(หลัว) มากองรวมกันที่หน้าพระวิหาร แล้วจุดไฟ เพื่อถือเป็นพุทธบูชาและให้พระพุทธเจ้า หรือพระพุทธรูปได้ผิงไฟ เป็นประเพณีที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับบริบททางสภาพแวดล้อม เนื่องจากในดินแดนล้านนาเป็นพื้นที่ๆ มีความหนาวเย็นมาก รวมทั้งมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ และมีความชื้นสูง การผิงไฟนอกจากจะให้ความอบอุ่นแก่ร่างกายแล้ว ยังขับไล่ความชื้นในอากาศที่เป็นสาเหตุของการเจ็บป่วย

หลัว หรือฟืน ที่ชาวล้านนานิยมนั้น มักเลือกเอาไม้ที่มีสีขาวให้อ่านดี ทนทาน ไม่แตกเวลาก่อไฟ และหาได้ง่ายในท้องถิ่น ได้แก่ ไม้คนทา(ไม้ชิงชี่), ไม้โมกมัน(มูกมัน), ไม้โชค (สะครือ), ไม้มะขาม,ไม้กุ้นฐ เป็นต้น โดยจะตัดไม้ลงมากองไว้ในลานกว้าง ถากเอาเปลือกไม้ออกทุกส่วนแล้วตัดเป็นท่อนให้ได้ขนาดยาว 1 วา และไม้ขนาดเล็กยาว 1 ศอก นับไม้เท่าพระชนม์ของพระพุทธเจ้า 80 ท่อน ตากให้แห้งแล้วมูกไว้เป็นมัดๆ ตามขนาด จากนั้นช่วยกันแบกหามเข้าสู่วัดนำมาไว้ที่ลานวัด หรือที่ล้านนาเรียกว่า "ช่วงแก้วพังสาม" แล้วทำเป็นซุ้มสองกองไว้ด้านหน้าวิหารโดยให้ตรงกับองค์พระพุทธรูป มีการใส่ "หมากสะโพก" ไม้ประหัด สอดเข้าไปด้วย

ช่วงมกราคม เดือน ๔

ขั้นตอนพิธีกรรม

๑. จัดเตรียมข้าวดอกดอกไม้ ฟืน(หลัว) และอาหารคาวหวาน
๒. มัคนายก นำไหว้พระสวดมนต์ รับศีล กล่าวคำถวายหลัวหิงไฟพระเจ้าและอาหาร
๓. นำหลัวที่กองไว้มาเรียงเป็นวงกลม เรียกว่า "ช่วงแก้วทั้ง ๓ " และเจ้าอาวาสจะเป็นผู้จุดกองไฟ พร้อมกับให้ตีฆ้อง ๓ ครั้ง เพื่อประกาศแก่ประชาชนที่อยู่ตามบ้านเรือนให้ได้ยินเสียงและร่วมบุโมทนา ด้วย หลังจากการก่อกองไฟหลัวหิงไฟพระเจ้าไปสักพัก เมื่อไฟติดลุกโพลงขึ้นจะเมาลนไม้ไผ่ที่ตัดซุกไว้เกิดระเบิดขึ้นเสียงดัง ดูมดาม จะเป็นเครื่องเตือนให้ประชาชนผู้หลับใหลให้ตื่นขึ้นมาหุงต้ม นึ่งข้าวนึ่งปลา เตรียมอาหารมาวัด กินกันทุกครัวเรือน

ช่วงมกราคม เดือน ๔

ประเพณีตานเข้าใหม่

ประเพณีทานข้าวใหม่ และตานข้าวจี่ ข้าวหลาม ชาวล้านนาได้ถือเป็นประเพณีที่เกี่ยวกับการเก็บผลผลิตในเดือนสี่ ก่อนที่จะนำมากิน นิยมนำข้าวใหม่มาถวายแก่พระสงฆ์ก่อน

ข้าวใหม่ คือ ข้าวที่เก็บเกี่ยวจากที่นาทั้งข้าวเปลือก และข้าวสาร ที่ยังไม่ได้นำมาก็น

ข้าวจี่ หมายถึง ข้าวเหนียวที่นำมาปั้นเป็นก้อนเสียบไม้ นำไปปิ่ (ปิ้ง) ไฟอ่อนๆ จนมีกลิ่นหอม

ข้าวหลาม หมายถึง การนำข้าวสารมาใส่กระบอกไม้ไผ่ นำมาเผาไฟให้สุก

ข้าวส้นบาตร หมายถึง ข้าวที่ศรัทธาประชาชนนำมาใส่บาตรที่วัดเตรียมไว้สำหรับใส่ข้าวจนข้าวล้นออกมาจากบาตร

ช่วงมกราคม เดือน ๔

วัตถุประสงค์

เพื่อจุทิศส่วนกุศลให้แก่แม่โพสพ และเทพยดา ถือเป็นการแสดงความกตัญญูรู้คุณและถวายเพื่อเป็นพุทธบูชา เป็นสิริมงคล

ขั้นตอนพิธีกรรม

๑. ตอนเช้ามืดชาวบ้านจะจัดเตรียม ข้าวใหม่ที่แปรรูปเป็น ข้าวจี่ ข้าวหลาม รวมทั้งตานข้าว ซึ่งนิยมใส่อาหารคาวหวาน ผลไม้ตามฤดูกาล และน้ำหยาด โดยพระภิกษุสงฆ์ จะให้พร กรวดน้ำ เพื่อจุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ที่ล่วงลับ พ่อเกิดแม่และจุทิศแก่แม่โพสพและเทพยดาที่รักษายังทุ่งนา

๒. หลังจากนั้นก็จะนำข้าวใหม่ซึ่งเป็นข้าวสารและข้าวเปลือก ไปประกอบพิธีกรรมใส่ข้าวล้นบาตรบนพระวิหาร เพื่อถวายพระสงฆ์ โดยมีการประกอบพิธีกรรมไหว้พระสวดมนต์ รับศีล กล่าวคำถวายแก่พระสงฆ์

ช่วงกุมภาพันธ์ เดือน ๕

ประเพณีวันมาฆบูชา

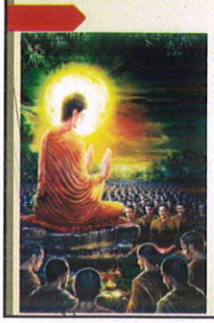

เป็นพระเพณีที่ชาวพุทธรำลึกถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าที่ทรงประกาศหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา "มาฆบูชา" หรือ วันจาตุรงคสันนิบาตมาจากคำว่า "มาฆปุรณมีบูชา" ซึ่งหมายถึงการบูชาในวันเพ็ญเดือน ๓ (เดือน ๕ เหนือ) พระจันทร์เสวยมาฆฤกษ์ วันมาฆบูชา ถือเป็นวันประชุมสงฆ์หรือเป็นวันมหัศจรรย์ ๔ ประการ คือ

๑. พระสงฆ์จำนวน ๑,๒๕๐ รูป มาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย
๒. พระสงฆ์เหล่านั้นเป็นล้วนพระอรหันต์ และได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้า เรียกว่า เอหิภิกขุอุปสัมปทา
๓. วันดังกล่าวตรงกับวันเพ็ญมาฆปุรณมีดิถี ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ วันเพ็ญมาฆะ
๔. พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ซึ่งเป็นพระธรรมเทศนาอันเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนาซึ่งประกอบด้วย ๓ ประการได้แก่
๑. ละเว้นความชั่วทั้งปวง ๒. ทำความดีให้ ถึงพร้อม
๓. ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส

ช่วงกุมภาพันธ์ เดือน ๕

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการรำลึกถึงสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่แสดงโอวาทปาฏิโมกข์
๒. เพื่อชาวบ้านจะได้ร่วมกันทำบุญตักบาตรเรียนเทียนบูชนียสถานภายในวัด

ขั้นตอนพิธีกรรม

๑. จัดเตรียมดอกไม้ ธูป เทียน และอาหารสำหรับถวาย/ตักบาตรพระสงฆ์ตามวัดที่ใกล้บ้านหรือ
๒. พระสงฆ์แสดงพระธรรมเทศนาในตอนบ่าย
๓. ตอนเย็นประชาชนนำดอกไม้ ธูป เทียนมาบูชา เวียนเทียนรอบศาสนาสถาน เช่น เจดีย์ วิหาร อุโบสถ

ช่วงมีนาคม เดือน ๖

ประเพณีบวชพระ (ปอยน้อย)

ประเพณีปอยน้อย คือ งานระดับชุมชนหมู่บ้านที่จัดขึ้นเป็นการภายใน เฉพาะญาติสนิทและมิตรสหายเท่านั้น เป็นงานประเพณีที่เกี่ยวเนื่องกับพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะด้านการสืบทอดพระศาสนาโดย เช่น งานแห่ลูกแก้ว งานบรรพชาสามเณร งานอุปสมบท ซึ่งเป็นการประกาศให้สมาชิกในชุมชนรับทราบถึงความชอบธรรมในการเข้าสู่ร่มเงาแห่งพระศาสนาของผู้ที่จะเข้ามาเป็นศาสนาทายาทและในอีกด้านหนึ่งก็เพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการสืบทอดพระศาสนาผ่านการร่วมกันเป็นเจ้าภาพงานบวช เป็นต้น

วัตถุประสงค์

๑.เพื่อนำลูกหลานได้ได้รับการศึกษาและอบรมขัดเกลาด้านศีลธรรม จริยธรรม และเพื่อการจรรโลงสืบทอดพระศาสนา
๒.เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม สืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านและสร้างบุญกุศลให้เกิดมีวิภายหน้า

ช่วงมีนาคม เดือน ๖

เครื่องประกอบพิธีกรรม

๑.เครื่องบายศรี ๒.เครื่องแห่ลูกแก้ว ๓.สวยดอกไม้ ข้าวดอกดอกไม้ธูปเทียน สตุง พานขันดอก ๔. จองหรือเตียงสำหรับนอน ผ้าปูที่นอน หมอน มุ้ง ผ้าห่ม ฯลฯ ๕. จองอ้อย หมากสุ่ม หมากเบ็ง ต้นดอก ต้นเทียน ต้นผึ้ง ๖. ขัฏฐบริขาร ๘ และ เครื่องใช้สมณะ เช่น รองเท้า ร่ม กระโถน คนโทน้ำ ย่าม พัด ผ้าปูนั่ง ผ้ากราบ เป็นต้น

ขั้นตอนพิธีกรรม

๑. พิธีฮ้องขวัญนาค ๒. พิธีแห่นา
๓. พิธีบรรพชา อุสมบท ๔. พิธีถวายเครื่องใช้สมณะแด่พระเณรที่บวชใหม่
๕.สามเณร - พระใหม่ อยู่กรรม (อยู่ปฏิบัติธรรม โดยเคร่งครัดเป็นเวลา ๗,๑๕,๓๐ วัน)

ช่วงมีนาคม เดือน ๖

ประเพณีปอยหลวง

เป็นงานฉลองถาวรวัตถุของวัดหรือการเฉลิมฉลองสิ่งก่อสร้างที่ประชาชนช่วยกันทำขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์แก่สาธารณชน เช่น วิหาร กำแพง ศาลาบาตร เป็นต้น เพื่ออุทิศถาวรวัตถุสิ่งก่อสร้างให้เป็นสมบัติของสงฆ์ และสาธารณประโยชน์พร้อมไปกับการอุทิศบุญกุศลแก่บรรพชน

"ปอยหลวง" หมายถึง งานบุญครั้งใหญ่ของชาวล้านนา ที่เป็นงานฉลองหรืองานรื่นเริงสนุกสนานและมีสมาชิกในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาร่วมกัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนที่มีต่อประเพณีในทางพระศาสนา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อถวายสิ่งก่อสร้างให้เป็นสมบัติของพระศาสนา
๒. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับวัด วัดกับชุมชน และชุมชนกับศรัทธาหัววัดต่างๆและให้คนมาใกล้ชิดพระพุทธศาสนา
๓. เพื่อเป็นเวทีในการเรียนรู้ ถ่ายทอด และรักษาประเพณีพื้นบ้านเอาไว้

ช่วงมีนาคม เดือน ๖

ขั้นตอนพิธีกรรม

ก่อนวันงาน ๑ วัน จะมีการเตรียมของเรียกว่า วันดา (วันสุกดิบ) วันนี้จะนำของมารวมกันเรียกว่า ฮอมครัว และมีการปักตุง ตลอดแนวสองข้างทางเข้าวัด เริ่มแรกจะเป็นพิธีการแห่อัญเชิญพระอุปคุตก่อน ซึ่งในงานปอยหลวงจะมีการแห่แหนเครื่องไทยทานจากหัววัดต่างๆ ไปร่วมทำบุญด้วยเรียกว่า แห่ครัวทาน ขบวนแห่ครัวทานจะมีช่างฟ้อนสาวรูปร่างสวยงาม แต่งกายแบบพื้นเมือง ฟ้อนนำหน้าครัวทานเข้าวัดด้วย วันสุดท้ายของงานปอยหลวง คณะศรัทธาจะแห่ครัวทาน หรือพุ่มเงินบ้านละต้นหรือหลายบ้านรวมเป็นหนึ่งต้น ครัวทานนี้จะมีการแห่กันตอนเย็น มีขบวนแห่อย่างสนุกสนาน กลางคืนจะมีพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ มีการสวดสมโภชหรือสวดเบิก และมีการสวดถึงอานิสงส์ของการก่อสร้าง วันรุ่งขึ้นมีการตักบาตร ถวายภัตตาหาร และกล่าวโอกาสเวนทานสิ่งปลูกสร้างขึ้น เสร็จแล้วถวายไทยทานพระสงฆ์ พร้อมพิธี พระให้ศีลให้พรเป็นเสร็จพิธี หลังเสร็จงาน จะทำพิธีแห่อัญเชิญพระอุปคุตกลับสู่แม่น้ำตามเดิม

ช่วงเมษายน เดือน ๗

ประเพณีปีใหม่เมือง

ปีใหม่เมืองเป็นการเปลี่ยนศักราชใหม่ หมายถึง การก้าวล่วงเข้าไป หรือการเคลื่อนย้ายเข้าไปชาวล้านนาและชาวตระกูลไท ถือเอาเดือนเมษายนเป็นเดือนแรกของปี แนวคิดหลักเกี่ยวกับประเพณีปีใหม่เมืองอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อเรื่องการเปลี่ยนศักราชใหม่ ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้มาอยู่ร่วมกัน เพื่อทำบุญตักบาตร ก่อเจดีย์ทราย สรงน้ำพระ ส่งเคราะห์บ้าน ดำหัว เล่นน้ำ และขอพรจากผู้ใหญ่เป็นการแสดงความปรารถนาที่ดีต่อกัน ด้วยการขอขมาพรให้อยู่เย็นเป็นสุข

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อขจัดสิ่งชั่วร้ายออกจากร่ายกายเป็นการสะเดาะเคราะห์
๒. เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้กับบรรพชนที่ล่วงลับไปแล้ว
๓. เพื่อแสดงออกถึงการคารวะ และการขอขอภัยที่มีต่อผู้อาวุโส
๔. เพื่อเป็นการสร้างความสามัคคีของบุคคลในเครือญาติและชุมชน

ช่วงเมษายน เดือน ๗

การดำหัวของผู้คนตามยุคสมัยในปีรัชกาลที่ ๙

จะมีกลอนหน้า	๑๐๐ปี ที่ผ่านมา	ปัจจุบัน	อนาคต
พ.ศ.๒๔๔๓-๒๔๔๔ (รวม ๑๑๓ ปี) สงกรานต์ ตรงกับ ๑๓-๑๕ เมษายน	พ.ศ.๒๔๔๖-๒๔๔๙ (รวม ๑๐ ปี) สงกรานต์ ตรงกับ ๑๔-๑๖ เมษายน	พ.ศ.๒๔๕๖-๒๐๖๓ (รวม ๕๘ ปี) สงกรานต์ ตรงกับ ๑๔-๑๗ เมษายน

ประเพณีปีใหม่เมืองเหนือของภาคเหนือ

วันที่	ล้านนา	ไทยภาคกลาง	กิจกรรม
๑๔ เมษายน	วันสังขารล่อง	วันเนาว์/วันกลาง	- เข้าเฝ้า ทำบุญ เกาะไม้ จุกประทัด เพื่อไล่สิ่งชั่วร้าย - กลางวันทำเสื่อเล็ก ทำคานหามตามบ้านเรือน
๑๕ เมษายน	วันเน่า	วันเนาว์/วันกลาง	- ขนทรายเข้าวัด ก่อเจดีย์ทราย เครื่องสักการะ ดอกไม้ ธูปเทียน - การขูดดี ไม่มีการด่าแช่งกัน
๑๖ เมษายน	วันพญาวัน	วันเถลิงศก	- ตักบาตร ทำบุญให้ทรรพชน ฟังเทศน์ สรงน้ำพระ ดานสุง - ขึ้นธาตุ ขนทรายเข้าวัด ขอขมาพระสงฆ์และผู้ใหญ่
๑๗ เมษายน	วันปากปี	-	- การส่งเคราะห์บ้าน, ขึ้นธาตุผู้บ้าน - กินเก้งขนุน

* กิจกรรมแต่ละวัน ประเพณีและพิธีกรรมต่างๆ ในแต่ละวันนั้นๆ เพื่อสร้างความสะดวกสบายแก่ประชาชนที่ประกอบพิธีกรรมต่างๆ ในวันดังกล่าว การแสดงประเพณีพื้นบ้าน การแวะไหว้ศาลาการเปรียบเทียบ ฯลฯ ด้วยกัน

ช่วงเมษายน เดือน ๗

ประเพณีดำหัวปีใหม่เมือง

การดำหัว ในความหมายทั่วไป หมายถึงการ "ขอขมา" แก่ในพิธีกรรม โดยเฉพาะในเทศกาลสงกรานต์ของทุก ๆ ปี หมายถึง การชำระสะสางสิ่งอันเป็นอัปมงคลในชีวิตให้ออกจากตัว ด้วยการใช้น้ำส้มป่อยเป็นเครื่องชำระ พิธีกรรมในการดำหัวในล้านนา มี ๓ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ ดำหัวตนเอง คือ ทำพิธีเสกน้ำส้มป่อยด้วยคำที่เป็นสิริมงคล

กรณีที่ ๒ ดำหัวผู้น้อย เช่น ภรรยา บุตร หลาน อันเป็น คือ ใช้น้ำส้มป่อยสูบศีรษะ ภรรยา บุตร หลาน หลังจากดำหัวตนเอง

กรณีที่ ๓ ดำหัวผู้ใหญ่ เช่น บิดา มารดา ครู อาจารย์ พระเถระ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใหญ่ในชุมชน

ขั้นตอนพิธีกรรมในการดำหัว

เตรียมเครื่องสักการะ ทุกคนนั่งลงแสดงอาการนอบน้อมโดยสงบและเริ่มพิธีดังนี้

๑. ผู้ใช้พาน หรือเครื่องสักการะอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วนั่งคุกเข่าท่าน
๒. หัวหน้าในกลุ่มประณมมือกล่าว คำขอขมา และคำขอพร
๓. ประเคนพานข้าวตอกดอกไม้ สลุงน้ำส้มป่อยและเครื่องสักการะ พอผู้ใหญ่รับแล้วจะใช้มือชุ่มน้ำส้มป่อยสูบศีรษะอาจมีการสลัดน้ำส้มป่อยใส่ผู้ที่มาดำหัวด้วยความเมตตา
๔. ผู้ใหญ่ให้โอวาทและกล่าวขอบคุณ รับพรขอบแล้วกล่าวคำว่า "สาธุ" พร้อมกัน

ประเพณีการดำหัวเป็นประเพณีที่สีงาม บรรยากาศ ชุ่มชื่นด้วยการรดน้ำซึ่งกันและ ผู้น้อยมีความเคารพต่อผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ให้อภัยแก่ผู้น้อย ก่อให้เกิดความร่วมมือในอันที่จะสร้างสรรค์สิ่งที่สีงามให้กับชุมชนต่อไป.

ช่วงพฤษภาคม เดือน ๘

ประเพณีวันวิสาขบูชา

วันวิสาขบูชา ตรงกับวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ วิสาขบูชา ย่อมาจากคำว่า "วิสาขปุรณมีบูชา" แปลว่า การบูชาพระในวันเพ็ญเดือนวิสาขะ ถือเป็นวันสำคัญที่สุดทางพระพุทธศาสนา เพราะมีเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการถือกำเนิดของพระพุทธศาสนา ซึ่งมีเหตุการณ์ที่สำคัญเกิดขึ้น ๓ ประการ

๑. เป็นวันประสูติของเจ้าชายสิทธัตถะ ณ สุมพินีสถาน เมื่อวันเพ็ญเดือน ๖ ก่อนพุทธศักราช ๘๐ ปี

๒. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ อนุตตรสัมโพธิญาณ ณ ใต้ร่มไม้ศรีมหาโพธิ ริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม เมื่อวันเพ็ญเดือน๖ ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี

๓. เป็นวันปรินิพพานของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ณ ใต้ร่มไม้สาละ โคลัมเบียงกุสินารา เมื่อวันเพ็ญเดือน๖ ก่อนพุทธศักราช ๑ ปี เป็นวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จเข้าสู่ปรินิพพาน

ดังนั้นพุทธศาสนิกชนทั่วโลกจึงได้ความสำคัญกับวันวิสาขบูชานี้ และปี พ.ศ. 2542 องค์การสหประชาชาติได้ กำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญของโลก โดยให้เหตุผลไว้ว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเป็นมหาบุรุษผู้ให้ความเมตตาต่อหมู่มวลมนุษย์ เปิดโอกาสได้ทุกศาสนาสามารถเข้ามาศึกษาพุทธศาสนา เพื่อพิสูจน์หัวข้อเพื่อจริงได้โดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธ และทรงสั่งสอนทุกคนโดยใช้ปัญญานั้นเอง

ช่วงพฤษภาคม เดือน ๘

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการรำลึกถึงวันที่พระพุทธองค์ทรงประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน
๒. เพื่อให้ชาวพุทธได้ร่วมกันทำบุญตักบาตร แล้วร่วมประกอบพิธีเวียนเทียนปูชนียสถานภายในวัด

ขั้นตอนพิธีกรรม

๑. ชาวพุทธเตรียมอาหารคาวหวานสำหรับถวายแด่พระสงฆ์ ไหว้พระรับศีล ฟังการแสดงพระธรรมเทศนา เจริญภาวนา แห่มลดา
๒. ชาวพุทธระพากันนำ ดอกไม้ ธูป เทียน ไปสู่วัด ปูชนียสถานที่ใกล้บ้านของตน

ช่วงพฤษภาคม เดือน ๘

ประเพณีไหว้พระธาตุ

ประเพณีไหว้พระธาตุ(ขึ้นพระธาตุ) เป็นประเพณีที่สงกับวันวิสาขบูชา (วันเพ็ญเดือน ๘ เหนือ) ศรัทธาประชาชนนิยมพากันไปสู่ปูชนียสถานที่สำคัญศิลพระธาตุเจดีย์ เพื่อไปนมัสการพระธาตุสันทักสิลิทธิ์ประจำเมือง และทำบุญกันในตอนเช้า เวียนเทียน ฟังเทศน์ ขบรมสมโภชพระเจ้า

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างศรัทธาและความสามัคคีของประชาชน
๒. เพื่อการมีส่วนร่วมในการช่วยบูรณปฏิสังขรณ์ อาวรวัดดุ และจำลึกถึงพระคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ขั้นตอนพิธีกรรม

๑. ประชาชนพร้อมกัน ณ ลานศูนาศรีวิชัย เริ่มสักการะครูบา แล้วเคลื่อนขบวนที่ประกอบด้วยเครื่องสักการะต่างๆ ไปสู่ยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ
๒. เมื่อไปถึง ไหว้พระรับศีล เวียนเทียนรอบพระธาตุ ส่วนล้านพระสงฆ์ สวดมนต์ตั้น ทำพิธีพุทธาภิเษก สมโภชพระเจ้า
๓. ช่วงเช้าที่ทำบุญตักบาตร ฟังการแสดงพระธรรมเทศนา เจริญภาวนา แห่มลดา

ช่วงมิถุนายน เดือน ๙

ประเพณีเข้าอินทขีล

เป็นประเพณีที่เกี่ยวกับการบูชาเทพยดา เสื้อบ้านเสื้อเมือง เพื่อให้เกิดความสวัสดีมงคลแก่คนและบ้านเมือง ตลอดถึงความสุขสมบูรณ์ในการเพาะปลูกทั้งพืชสวนไร่นา และในการทำพิธีบูชาเสาอินทขีลเป็นการหลอมรวมวัฒนธรรมของพุทธศาสนาและไสยศาสตร์ ดังนั้นในการบูชาเสาอินทขีลจึงถือเป็นการแสดงถึงความกตัญญูกตเวทีตาต่อบรรพชน ในการไปใส่ขันดอกบูชาเสาอินทขีลนี้ศรัทธาประชาชนมีสิ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือ ดอกไม้ ธูปเทียน น้ำขมิ้นส้มป่อย "เดือน ๘ เข้า เดือน ๙ ออก"

๑. **พิธีบูชาและใส่ขันดอกเสาอินทขีล** พิธีนี้กระทำโดยการใส่ขันดอก จุดธูปเทียนบูชาอินทขีล ทางวัดจะเตรียมพานเรียงไว้เป็นจำนวนมาก เพื่อให้ประชาชนนำดอกไม้ที่ตนเตรียมมาไปวางในพานเข้นจนครบ เหมือนกับการใส่บาตรดอกไม้ การถวายดอกไม้เป็นการแสดงความเคารพบูชาแก่เสาอินทขีล ยักษ์กุมภัณฑ์ ฤาษี และพระจัตนคร้ย *(ผู้หญิงห้ามเข้าใน/บูชาข้างใน)*

ช่วงมิถุนายน เดือน ๙

๒. **การใส่บาตรพระประจำวันเกิด** นอกจากจะบูชาเสาอินทขีลใส่ขันดอกแล้วทางวัดจะเปิดวิหารเพื่อในศรัทธาไปกราบขอพรพระประธานในวิหารและยังมีการใส่บาตรพระประจำวันเกิดโดยทางวัดได้จัดเตรียมบาตร 7 ลูก วางไว้หน้าพระพุทธรูปประจำวันเกิดทั้ง ๗ วัน เพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่คน

๓. **พิธีสรงน้ำพระเจ้าฝนแสนห่า** พระเจ้าฝนแสนห่า คือ พระพุทธรูปซึ่งประดิษฐานอยู่ที่วัดช่างแล้ม ซึ่งอยู่ใกล้ๆ วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร ชาวเชียงใหม่เชื่อว่า พระพุทธรูปองค์นี้มีพุทธานุภาพบันดาลให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล โดยอาราธนามาประดิษฐานบนรถแห่ไปตามถนนสำคัญในเมืองเพื่อให้ประชาชนสรงน้ำในวันแรม ๑๒ ค่ำ เดือน ๘ อันเป็นวันเริ่มงานประเพณี หลังจากนั้นก็นำมาประดิษฐานไว้ที่วงเรียนหน้าพระวิหารวัดเจดีย์หลวงวรวิหารทุกวันตลอดงานพิธีเข้าอินทขีลเพื่อให้ประชาชนที่ไปร่วมงานได้สรงน้ำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์องค์นี้

ช่วงมิถุนายน เดือน ๙

ประเพณีสิบชะตาเมือง

การสิบชะตาเมือง เริ่มสมัยพระเมืองแก้ว พิธีทำกันในช่วงเดือนพ.ค.-มิ.ย. เป็นการต่ออายุเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองและอุดมสมบูรณ์อีกทั้งเป็นการปัดเคราะห์ให้พ้นภัย เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่ชนตลอดถึงเป็นการบำรุงขวัญสร้างจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองดีและที่สำคัญเป็นการสืบทอดจารีตประเพณีอันดีงาม โดยกำหนดสถานที่พลีกรรมและศาสนพิธี ๑๐ จุด ใช้พระสงฆ์ ๑๐๘ รูป

- กลางเวียงเชียงใหม่(๒๗ รูป) - ประตูเมือง ๔ ประตู + ๔ แจ่งเวียง จุดละ ๙ รูป รวมเป็น ๔๑ รูป

๑.ประตูเชียงใหม่ ๒.ประตูเชียงยืน ๓. ประตูสวนปรุง ๔. ประตูสวนดอก ๕. ประตูช้างเผือก

๑.แจ่งศรีภูมิ ๒. แจ่งกิ่วต้ำ ๓. แจ่งกู่เฮือง ๔. แจ่งหัวรินั

ช่วงมิถุนายน เดือน ๙

ขั้นตอนพิธีกรรม

เวลา ๐๖.๐๐ น. ประชาชนพร้อมใจร่วมกันทำบุญตักบาตร

เวลา ๐๗.๐๐ น. พิธีขึ้นท้าวทั้งสี่ กล่าวคำบูชาสังเวย เทพยดา

เวลา ๐๙.๓๐ น. จุดพลุสัญญาณ จากศูนย์กลาง

- โดยประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- สมาทานเบญจศีล พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์
- แสดงพระธรรมเทศนาศาสนากถิกวิจารณสูตร
- ถวายเครื่องไทยทาน พระสงฆ์อนุโมทนา
- กรวดน้ำจุติศส่วนกุศลถึงเทพยดาอารักษ์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย พระวิญญาณของพ่อขุนมังราย ผู้สร้างเมืองเชียงใหม่และพระวิญญาณเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ทุกพระองค์
- ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์
- ร่วมรับประทานอาหารและน่าสายสิญจน์นำกลับไปฝากคนทางบ้านที่ไม่ได้มาร่วมพิธีเพื่อเป็นสิริมงคลอีกด้วย

ช่วงมิถุนายน เดือน ๙

ประเพณีเลี้ยงผี

การเลี้ยงผีปู่ย่า หรือผีบรรพบุรุษ (การฟ้อนผีมด-ผีเม็ง) คนล้านนาเชื่อว่า เมื่อพ่อแม่ตายลงไป ลูกหลายคิดว่าคนที่ตายไปแล้ววิญญาณก็ต้องมีกิน มีที่อยู่ เหมือนกับสิ่งที่มีชีวิตอยู่ด้วยความรักความผูกพัน จึงได้จัดที่อยู่ คือ ศาลหรือตั้ง *(โดยมากผีปู่ย่าที่เชิญมาจะอยู่กับลูกหลานสาวคนโต)* ท่านเหล่านั้นจะคอยเฝ้าดูแลปกปักรักษา และบันดาลให้เกิดความสุขสวัสดิ์แก่ผู้เคารพนับถือแต่ผ้าทำผิดจารีตประเพณี ผีปู่ย่า ก็จะลงโทษให้มีอันเป็นไป ดังนั้นพิธีการเลี้ยงผีปู่ย่าเป็นประจำทุกปี

ช่วงมิถุนายน เดือน ๙

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อบรรพชน
2. เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่ญาติพี่น้อง และได้มีโอกาศมาพบกันในวันเลี้ยงผี
3. เพื่อเป็นที่พึ่งทางใจ เมื่อประสบปัญหาก็กราบไหว้บูชาขอความช่วยเหลือ

การประกอบพิธีกรรม

1. ทำความสะอาดทั้งบูชา พร้อมจัดเตรียมข้าวตอก ดอกไม้ ธูปเทียน ของคาวหวาน ผลไม้ เหล้า ข้าวสุก
2. จุกธูปเทียน แล้วลูกสาวคนโต นำกล่าวบูชามีประจำตระกูล

ช่วงกรกฎาคม เดือน ๑๐

ประเพณีเข้าพรรษา

การเข้าพรรษา คือ การที่พระสงฆ์หยุดพักการเดินทาง หรือการจาริกไปในสถานที่ต่าง ๆ ในสมัยครั้งพุทธกาลยังไม่มีพุทธานุญาตให้มีการเข้าพรรษาของพระสงฆ์ พระสงฆ์นิยมจาริกแสวงบุญในช่วงฤดูฝน เหยียบข้าวกล้าและพืชอื่นๆ ของชาวบ้านเสียหาย ชาวบ้านทูลเรื่องนี้ให้พระพุทธองค์ทรงทราบ พระองค์จึงมีพระบัญญัติให้พระภิกษุสงฆ์ อยู่จำพรรษาในช่วงโดรมาสฤดูฝนตลอด ๓ เดือน ห้ามพระสงฆ์จาริกไปค้างแรมที่อื่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้พระสงฆ์จำพรรษาในช่วงฤดูฝนและศึกษาพระธรรมวินัยบำเพ็ญเพียรทางจิต

๒. เพื่อให้ศรัทธาประชาชนได้มีโอกาสทำบุญ ฟังเทศน์ อบรมจิตใจ และอาศัยโอกาสนี้ "งดเหล้าเข้าพรรษา"

ช่วงกรกฎาคม เดือน ๑๐

กิจกรรมนิยมช่วงประเพณีเข้าพรรษา

๑. หล่อเทียน แห่เทียน ถวายถวายเทียนพรรษา ผ้าอาบน้ำฝน

๒. ถวายข้าวดอก ดอกไม้ ธูปเทียน เครื่องสังฆทานและอาหารคาว-หวาน

๓. ใช้โอกาสนี้ ลด ละ เลิก อบายมุขต่างๆ เช่น"งดเหล้า เข้าพรรษา" เป็นต้น

ช่วงกรกฎาคม เดือน ๑๐

ประเพณีคนเฒ่าเข้าวัดจำศีล

ประเพณีคนเฒ่าเข้าวัดจำศีล หรือ การถืออุโบสถศีล ตลอดพรรษา ผู้อาวุโส จะมีการนอนวัดจำศีล ถือปฏิบัติกันมาแต่โบราณ ดังนั้น เมื่อถึงวันพระคือขึ้นหรือแรม ๘ ค่ำ หรือ ๑๕ ค่ำ ก็จะจัดข้าวของแง่งดาให้กับผู้เฒ่า ผู้แก่ หรือผู้อาวุโสทั้งชายและหญิง ไปทำบุญตักบาตร และรักษาอุโบสถศีลหรือ ศีล ๘ ที่วัดในเทศกาลเข้าพรรษาตลอด ๓ เดือน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้อาวุโสได้บำเพ็ญกุศล คือทาน รักษาศีล ทำสมาธิภาวนา

๒. เพื่ออนุรักษ์จารีตประเพณีของบรรพบุรุษที่ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านานและเพื่อให้เป็นแบบอย่างแก่เยาวชนลูกหลานของตนได้ปฏิบัติต่อไป

ช่วงกันยายน เดือน ๑๒

ประเพณีปุพพเปตพลี (๑๒ เป็ง/ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน๑๐)

ภาคเหนือ เรียก "ทานสลากภัต" ภาคกลาง เรียกว่า "สารทไทย / บุญข้าวสารท"

ภาคอีสาน เรียก "ทำบุญข้าวสาก" ภาคใต้ เรียก "งานบุญเดือนสิบ/ประเพณีชิงเปรต"

ชาวจีน ถือเป็นช่วง วันไหว้พระจันทร์

แต่จุดมุ่งหมายอันเดียวกันคือ "การอุทิศส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว"

มีเรื่องเล่าว่าสมัยพุทธกาล พระเจ้าพิมพิสาร แคว้นมคธ ได้ถวายทานแก่องค์พระศาสดาและคณะสงฆ์ ขณะนั้นเปรตทั้งหลายที่เป็นญาติของพระเจ้าพิมพิสารมาห้อมล้อมอยู่หวังว่าพระองค์จะทรงอุทิศทานนั้นให้ แต่พระองค์มิได้ทรงอุทิศทานให้แก่ใคร ครั้นเวลากลางคืนพวก "เปรต" ที่สิ้นหวังพากันออกมาทำเสียงต่างๆ ทั่ววัง ด้วยความหวาดกลัว จึงทรงกราบทูลพระศาสดาว่า พระองค์ตรัสว่า **"เป็นเสียงญาติๆของพระองค์ที่เกิดเป็นเปรต"** พระเจ้าพิมพิสารจึงทำบุญใหญ่อีกครั้งในวันรุ่งขึ้น โดย "ทรงหลั่งน้ำทักษิโณทก(หยาดน้ำ) กล่าวทรงอุทิศส่วนกุศล โภชนาหารทั้งหลายแก่พวกเปตร" ครั้นนั้นพวกเปรตพากันบริโภคของทิพย์ฉันั้น มีอินทรีย์บริบูรณ์ ระงับจากความลำบาก ทิวกระหาย มีผิวพรรณงามดุจทอง เมื่อถวายทานแล้ว พระพุทธเจ้าทรงตรัสชมนุโมทนาสรรเสริญถึงคุณของการทำทักษิโณทกว่า *"การทำปุพพเปตพลี ย่อมบำรุงความรัก ความนับถือ ในบรรพบุรุษของตน ให้เจริญกุศลส่วนกตัญญูกตเวทิตาเป็นทางมาแห่งความรุ่งเรืองแห่งสกุลวงศ์ พระศาสดาจึงได้ทรงอนุมัติ ด้วยประการฉะนี้"*

ช่วง กันยายน เดือน ๑๒

ความเชื่อชาวไทยครั้งถึงแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ (๑๒ เหนือ) ช่วงกลางพรรษาไพ่นรกจะตีบ พระยายมราชจะปล่อยดวงวิญญาณในนรกภูมิ สัมภเวสี ผี เปรต ที่ยังไม่ไปเกิดก็ด้วยกรรมเก่าของตน กลับมายังเมืองมนุษย์ ไปหาลูกหลาน ญาติพี่น้อง เพื่อมารอรับส่วนกุศลที่เขาเหล่านั้นจะทำให้ หากลูกหลานไม่ลืมก็ได้ส่วนบุญนั้นกลับไป วิญญาณเหล่านั้นก็อยพรอดูหลานให้อยู่ดีมีสุข แต่บางวิญญาณลูกหลานลืมหรือไม่สนใจเกิดน้อยเนื่อ ค่าใจ ร้องไห้ด้วยความหิวโหย ให้ติดขึ้นว่า"มรดกที่ดิน ที่นา วัว ควาย ข้าวของเงินทองของมีค่าที่ข้าหาไว้ ลูกหลานก็รับหมดแล้ว(ได้กิน ได้ใช้ ได้ขาย) มาถึงวันนี้กลับไม่นึกถึงข้า" จึงเกิดคำสาปแช่งตั้งคำว่า เพลงล้านนาว่า ***"ตั้งแต่นี้ไปยาวไกลไปหน้า ที่อดูนั้นก็าตกค่ำ เพียงคืน ไร่ข้าวของสินทรัพย์ จนยับท่ากิน มีแต่ข่าวมลทิน หนี้สินเต็มบ้าน มีแต่ความอิบหายไปไหนก็กลั้น"*** ด้วยเหตุนี้ ชาวล้านนาเมื่อประเพณี ๑๒ เป็ง จึงทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ให้บรรพบุรุษของตน คือ พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้ว และเจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายที่เราอาจจะลืมเขาไปแล้ว แต่เขายังคอยจองเวรอยู่ ทำให้เจ็บป่วย ฉุดรั้งความเจริญอยู่ ด้วยการทำบุญไปให้ *"หยาดน้ำ ตานข้าวิ ตานก๋วยสลาก"* เพื่อให้วิญญาณเหล่านั้นพ้นจากภาวะแห่งเปรตอสุรกายทั้งหลาย ดังนั้นการปฏิบัตินี้จึงเป็น "ประเพณีแห่งความกตัญญูกตเวทิตา" ต่อบรรพชน

ช่วงกันยายน เดือน ๑๒

ประเพณีทานก๋วยสลาก

ประเพณีทานก๋วยสลาก เป็นประเพณีที่มีความสำคัญและสืบทอดกันมายาวนานนับตั้งแต่ครั้งพุทธกาล และได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านาน ในดินแดนล้านนาได้มีการถือปฏิบัติตั้งแต่ครั้งใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด แต่เป็นที่ทราบกันว่าเป็นทานประเพณีในท้องถิ่นที่ถือปฏิบัติกันในช่วงกลางพรรษา ในการทานก๋วยสลากจะไม่เฉพาะเจาะจงพระภิกษุสงฆ์ รูปหนึ่งรูปใด ถือเป็นการทำบุญที่บริสุทธิ์และได้บุญกุศลเป็นอย่างมาก

วัตถุประสงค์

เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้ว และเพื่อสร้างกุศลแก่ตนในชาติหน้าไปเกิดในสุคติภพโลกสวรรค์ชั้นฟ้า ตลอดถึงเพื่อสร้างความสามัคคีและความเข้มแข็งของชุมชน

ช่วงกันยายน เดือน ๑๒
ประเภทของต้นสลาก หรือก่วยสลาก แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้
๑. สลากเล็ก เรียกว่า "ก่วยซอง" "ก่วยน้อย" "ก่วยขี้ปิ้ม"
๒. สลากกลาง เรียกว่า"ก่วยสำรับ""ก่วยตีนช้าง" "เพียด" "พ้อม"
๓. ต้นสลากโชค ๔. ต้นสลากย้อม ๕.ต้นสลากหลวง หรือ ต้นสลากโชคหลวง
ขั้นตอนพิธีกรรม ทุกหลังคาเรือนจะนำก่วยสลากไปที่วัด เมื่อนำต้นสลากไปถึงวัด จะนำเส้นสลากไปวางรวมกันที่หน้าพระประธานในวิหาร หลังจากนั้นก็จะประกอบพิธีกรรม ดังนี้ ๑. รวม(สูน)เส้นสลาก ๒. เวนทาน ๓. อุปโลกน์เส้นสลาก ๔. ถวายเส้นสลาก และหลังจากนั้นก็ทำการหาก่วยสลาก มีด้วยกัน ๒ วิธี คือ

สืบชะตา
ยื่นบ้านใหม่
แต่งงาน
พิธีการแต่งงานแบบไทย

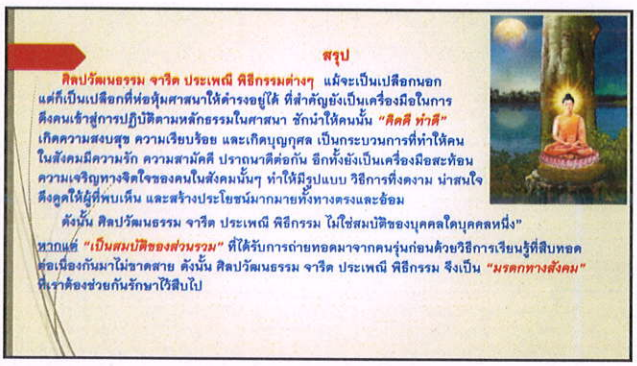
สรุป
ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี พิธีกรรมต่างๆ แม้จะเป็นเปลือกนอก แต่ก็เป็นเปลือกที่ห่อหุ้มศาสนาให้ดำรงอยู่ได้ ที่สำคัญยังเป็นเครื่องมือในการดึงคนเข้าสู่การปฏิบัติตามหลักธรรมในศาสนา ชักนำให้คนนั้น "ศีลดี ทำดี" เกิดความสงบสุข ความเรียบร้อย และเกิดบุญกุศล เป็นกระบวนการที่ทำให้คนในสังคมมีความรัก ความสามัคคี ปรารถนาดีต่อกัน อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสะท้อนความเจริญทางจิตใจของคนในสังคมนั้นๆ ทำให้มีรูปแบบ วิธีการที่งดงาม น่าสนใจ ดึงดูดให้ผู้ที่พบเห็น และสร้างประโยชน์มากมายทั้งทางตรงและอ้อม
ดังนั้น ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี พิธีกรรม ไม่ใช่สมบัติของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง" หากแต่ "เป็นสมบัติของส่วนรวม" ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากคนรุ่นก่อนด้วยวิธีการเรียนรู้ที่สืบทอดต่อเนื่องกันมาไม่ขาดสาย ดังนั้น ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี พิธีกรรม จึงเป็น "มรดกทางสังคม" ที่เราต้องช่วยกันรักษาไว้สืบไป

แบบทดสอบ ความรู้เกี่ยวกับประเพณี 12 เดือนล้านนา
สำหรับนักเรียน นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1. "การถวายเทียนพรรษา" กระทำในช่วงวันใด

ก. วันออกพรรษา **ข. วันเข้าพรรษา** ค. วันวิสาขบูชา ง. วันมาฆบูชา

2. ธงชนิดใดไม่อยู่ในประเพณีทอดกฐิน ?

ก. ธงรูปช้าง ข. ธงรูปตะขาบ ค. ธงรูปนางมัจฉา ง. ธงรูปเต่า

3. "วันพระเจ้าเปิดโลก" เป็นเหตุการณ์ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใด?

ก. วันออกพรรษา ข. วันเข้าพรรษา ค. วันวิสาขบูชา ง. วันมาฆบูชา

4. กิจกรรมใดไม่อยู่ในประเพณีเดือนยี่เป็ง ?

ก. ตั้งธรรมหลวง **ข. จุดบั้งไฟ** ค.ทำประตูป่า ง. ล่องสะเปา

5. ประเพณีใดที่เกี่ยวกับการเก็บผลผลิต ?

ก. ประเพณีทานก๋วยสลาก **ข. ประเพณีตานเข้าใหม่**

ค. ประเพณีเข้าอินทขีล ง. ประเพณีสืบชะตา

6. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ควรปฏิบัติตนเช่นใด ?

ก. ตักบาตร ข. รักษาศีล ค. ปฏิบัติธรรม **ง. ถูกทุกข้อ**

7. ประเพณีใดที่เกี่ยวกับการอุทิศส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว ?

ก. ประเพณีเลี้ยงผี ข. ประเพณีเข้าโสสานกรรม(เข้ารุกขมูล)

ค. ประเพณีคนเฒ่าเข้าวัดจำศีล **ง. ประเพณีปุพพเปตพลี**

8. ประเพณีหรือพิธีกรรมใดที่สามารถทำได้ตลอดทั้งปี ?

ก. พิธีตักบาตรเทโว ข. พิธีทำบุญเมือง **ค. พิธีทอดผ้าป่า** ง. พิธีทอดกฐิน

9. ประเพณีใดที่เกี่ยวกับงานศพพระสงฆ์?

ก. ประเพณีปอยล้อ ข. ประเพณีปอยหลวง

ค. ประเพณีปอยน้อย ง. ประเพณีปอยข้าวสังฆ์

10. ประเพณีใดที่มีระยะเวลา ทำตั้งแต่แรม 1 ค่ำ เดือน 11 (เดือนเกี๋ยง) ถึง 15 ค่ำ เดือน 12 (เดือนยี่)

ก.ประเพณีเดือนยี่เป็ง ข. ประเพณีทำบุญเมือง

ค. ประเพณีตานหลัวหิงไฟพระเจ้า **ง. ประเพณีทอดกฐิน**

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองพัฒนานักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ที่ อว ๐๖๑๒.๐๑.๐๔.๐๒ / **๓๐๓** **วันที่** ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้บุคลากรในสังกัดเป็นวิทยากร

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นวิทยากร จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกองพัฒนานักศึกษา ได้กำหนดจัดอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา ในหัวข้อ เรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าร่วมศึกษาเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่นต่อไปได้ ซึ่งมีนักศึกษาที่สนใจสมัครเข้าร่วมการอบรมดังกล่าว จำนวน ๓๐๐ คน

การนี้ กองพัฒนานักศึกษา เห็นว่าบุคลากรในสังกัดของท่านมีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าว จึงขออนุญาตให้ นายโสภณ พรมจิต นักวิชาการศึกษาชำนาญการ หัวหน้างานส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม เป็นวิทยากรให้ความรู้ ในหัวข้อ เรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา แบบออนไลน์ ผ่านโปรแกรม ZOOM ในวันพุธ ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องประชุมเวียงพิงค์ กองพัฒนานักศึกษา

อนึ่ง ได้มอบหมายให้นายอำพล เจริญสุข นักวิชาการศึกษา กองพัฒนานักศึกษา เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๕-๗๑๑๕๑๔๗ เป็นผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายสยาม กันหาลิลา)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

นายอำพล เจริญสุข ร่าง/พิมพ์
.....ตรวจทาน

แบบตอบรับการเป็นวิทยากร
อบรมให้ความรู้ในหัวข้อ เรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา แก่นักศึกษา
กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เรื่อง ตอบรับการเป็นวิทยากร

เรียน ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

ตามที่ กองพัฒนานักศึกษา ได้เชิญข้าพเจ้า นายโสภณ พรมจิต นักวิชาการศึกษาชำนาญการ หัวหน้างานส่งเสริม เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม เป็นวิทยากรให้ความรู้ ในหัวข้อ เรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา แก่นักศึกษา ตามหนังสือที่ อว ๐๖๑๒.๐๑.๐๔.๐๒ /...๓๐๓... ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ในวันพุธ ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น. ด้วยระบบออนไลน์ ผ่านโปรแกรม ZOOM ณ ห้องประชุมเวียงพิงค์ กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ การนี้ ข้าพเจ้า นายโสภณ พรมจิต

☑ ยินดีเป็นวิทยากร

☐ ไม่สามารถเป็นวิทยากรได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายโสภณ พรมจิต)
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
หัวหน้างานส่งเสริม เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
...../...../.....

<u>หมายเหตุ</u> : กรุณาส่งแบบตอบรับได้ที่ นายอำพล เจริญสุข นักวิชาการศึกษา กองพัฒนานักศึกษา เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๕ – ๗๑๑๕๑๔๗ ภายในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ หรือทางโทรสาร ๐๕๓-๘๘๕๔๓๙

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองพัฒนานักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ที่ อว. ๐๖๑๒.๐๑.๐๔.๐๒ / ๓๒๑ **วันที่** ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอขอบคุณ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

อ้างถึง บันทึกข้อความกองพัฒนานักศึกษา ที่ อว. ๐๖๑๒.๐๑.๐๔.๐๒ / ๓๐๓ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ตามที่สำนักศิลปะและวัฒนธรรม ได้อนุญาตให้บุคลากรในสังกัด คือ **นายโสภณ พรมจิต นักวิชาการศึกษาชำนาญการ หัวหน้างานส่งเสริม เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม** เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในหัวข้อ การเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมล้านนา แบบ Online ผ่าน Program Zoom เมื่อวันพุธ ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องประชุมเวียงพิงค์ กองพัฒนานักศึกษา โดยมีนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓๐๐ คน นั้น

การนี้ กิจกรรมดังกล่าวได้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ทุกประการ กองพัฒนานักศึกษา จึงขอขอบคุณท่านและบุคลากรดังกล่าว ที่ให้การสนับสนุนและอนุเคราะห์เป็นวิทยากรอย่างดียิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายสยาม กันหาลิลา)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา

นายอำพล เจริญสุขร่าง/พิมพ์
.....ตรวจทาน